

Nagy névsor: hazaérkezett munkaszolgálatos hadifoglyokról

UJ ÉLET

A MAGYAR ZSIDÓSÁG LAPJA

III. ÉVFOLYAM 27. SZÁM

MÉGJELENIK
MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

1947. JULIUS 3.
5707. TAMUZ 15.

Még egyszer: Mindszentyről!

I.

Amikor most úgy érezzük, hogy még egyszer meg kell állanunk Mindszenty József hercegprímás bécsi és londoni nyilatkozatai mellett, melyeket a hivatalos magyar katolikus sajtó egyetlen szóval sem cáfol meg, s melyeket tehát nemcsak hiteleseknek, hanem ezek szerint hivatalos álláspontnak is kell elfogadnunk, izlésünk és kedvünk ellenére tesszük. Hiszen nálunk jobban senki sem értékelheti azt a tényt, hogy minden felekezeten levőnek szószólói, akik ismerik a felekezet álláspontját, akik őrizőként állnak a strázsán és szóváteszik, ha valami igazságtalanság éri felekezetüket. De amellett elég munkát és küzdelmet jelent számunkra, hogy saját érdekeink és érzelmeink ellenére, rámutassunk a hibákra és a bajokra, hogy olyan világért harcoljunk, mely messze túl lépi a pillanatnyi felekezeti érdekek látóhatárát, de emberi életet biztosít a nagy zsidó tömegek jövődjé számára. E lap hasábjain legutóbb például Rónai Mihály András barátom írt egy olyan cikket, melyhez hasonló — a maga sikerén — sajnos eddig még nem láthattunk a magyar katolicizmus sajtójától. Pedig mi egy ilyesforma-

belülről nevelő, belülről tisztító cikket nemcsak a zsidóság irányában, nemcsak a tisztító büntudat felkeltésének vonalán várunk, hanem — mert lényegünkben és jövődünkben testvérünknek, valóban embertársunknak érezzük a katolikus valláshoz tartozó dolgozókat — azt reméltük, hogy a katolikus tömegek hangja egyszer már végre megnyilvánulhat a katolikus sajtóban is. Eddig azonban csak Mindszenty József hangját és a középkor hangját hallottuk ki ebből a sajtóból és — lényegesen izlésünk ellenére — újságírói és emberi kötelességünk, hogy amit Mindszenty József elmulasztott, igyekezzünk pótolni erről a helyről is.

II.

Igen, erről a helyről is, mert a magyar katolicizmus igazi bajnokai, a katolikus tömegeket felemelni akaró, haladó közirók, a Katona Jenők, a Nagy Tiborok, a Jánosi Józsefek már megírták a maguk véleményét. (Nagy Tibor és Katona Jenő többek között megmagyarázták a magyar katolikus dolgozó tömegeknek az úgynevezett „zsidókérdés” mibenlétét is.) Mindszenty József azonban egyszerűen kiközösítette őket. A magyar zsidóság lapja

elben a pillanatban a leghaladóbb és legradikálisabb demokráciát, a legkönnyörtelenebb társadalmi kontrollt és az előítéletek ellen való következetes küzdelmet képviseli, ahol a magyar zsidóság leghaladóbb közirói dolgoznak. Mindszenty József pedig elnémitolta Jánosi Józsefet, aki 1944-ben azzal volt méltó a katolicizmus legmagyobb hősséhez, hogy emberek százainak életét mentette meg, 1945-ben pedig nyíltan és bátran kiállt a radikális demokrácia védelmében. Ez a mi joggámunk, hogy a magyar katolikus egyház ügyeit bíráljuk, mert nem látjuk azt, hogy az egyházat valóban a katolikus dolgozók irányítják. És amikor Mindszenty József zsidóellenes nyilatkozatait olvassuk, nemcsak azért szorult el a szívünk, mert halottaink emlékeit és az élőhalottként megmaradtak gyötrelmeit látjuk megcsufolva velük, hanem fáj a szívünk azokért a becsületes, jobb és emberibb sorsra és szellemre méltó katolikusokért, akiket még mindig ilyen fondorlatos érzelmi és hangulati eszközökkel tartanak fogva. Mert a hatmillió európai zsidó halottnak se nem rosszabb, se nem jobb, ha Mindszenty József egymilliót egyszerűen elszikkaszt belőlük és jól tudjuk

azt is, hogy a londoni nyilatkozat sem jelenti Auschwitz vagy Birkenau feltámadását. De amíg a magyar katolikus egyház ilyen nyilatkozatot tesz és amíg a haladó katolikus erők még nem olyan erősek, hogy ezt a hangot belülről, a hivatalos katolicizmus vonaláról visszautasítsák, szomorú a mi szívünk: mert messze van még az emberiség és az igaz béke országa ezen a földön...

III.

Akadnak — és bizonyára hitestvéreink közül is néhányan — akik jobban meg lesznek botránkozva azon, hogy a magyar zsidóság lapja megmondotta és megmondja a maga véleményét Mindszenty viselt dolgairól, mint azon, hogy Mindszenty miként nyilatkozik. Mint ahogy — és helyesen mutatott rá erre Rónai Mihály András — vannak még olyanok, olyan állítólagos zsidók, akiknek jobban imponál egy Gordon Ferenc vagy egy Jékely László „uriembsége”, mint a zsidó dolgozók jövődjé. Ezeknek csak annyit mondhatunk, hogy hiába bíznak óvatosságukban, hiába bizonyítják be, hogy ők milyen tisztelttel és nyájassággal viselkednek Mindszenty és a magyar mindszenyizmus irá-

Ára 1 forint

nyában, abban a pillanatban — mely nem fordulhat elő, énnen a dolgozó tömegek erejének jóvoltából — ha Mindszenty ténylegesen hatalomra kerülne, végük lenne. Mindszenty József már nem akar és nem is tud megállni azon az uton, melyre elfogultságában ráélt és nem kétséges, hogy ez az út, mely annyira elágazik a magyar dolgozó társadalom útjától, egyszer csak szakadékkban végződik. Ez azonban már nem a mi dolgunk. Nekünk, demokratikus magyar zsidóknak az a feladatunk, hogy valóban a demokrácia útjára lépünk és a Mindszentyek helyett, az „ancien regime” hívei helyett népi erővel, többek között a haladó katolicizmus erőivel is kössünk szövetséget.

A Vallásoktatási Ügyosztály ünnepélyes évzárása

Junius 24-én, szerdán a Pesti Izr. Hitközség dísztermében megtörtént a Vallásoktatási Ügyosztály az előjáróság jutalmait a „Hevesi Simon” Biblia-verseny és a többi pályázat — novella, vers, tanulmány, szavalt — nyertesének.

Néhány tanuló azért érdemelt kitüntetést, mert különösen tevékenyen működött a Vallásos Körben és annak rendezményeinél. Ötödik Sabbat-okon és alkalmi ünnepélyeken.

Olyan gyerekekről van szó, akik heti két órási hitoktatásban részesülnek az állami, városi és nem-zsidó felekezeti iskolákban.

Ha ezt szem előtt tartjuk, akkor teljesen megindokoltnak érezzük azokat az elismerő szavakat, amelyekkel dr. Geyer Albert elnökhelyettes méltatta a Vallásoktatási Ügyosztály keretében oktató vallásosok munkáját.

Ezzel az ünnepélyes jutalomkiosztással fejezte be a Vallásoktatási Ügyosztály az 1946—1947-es tanévet.

OROSZORSZÁGIAKI

Ki tud Bameről,

Weisz Tiborról,

aki bevonult Bereckre, 1943 október 4-én. Utolsó hír Stanislauból. Altitól visszavonuláskor fogságba esett. Ki bármint tud róla, értesítse aggódó édesanyját, Weisz Dávidné, Ipest, XIV., Deés-u. 10. sz.

KI TUD RÓLA? Aki tud

Róth Jenő-ről

szül. Budapest, 1924. évi (magas, fess, szőke), akit 1944 június 12-én a Jászberénybe bevonuló munkaszolgálatosokkal Hátvándó deportáltak, majd az oroszok a következő évi márciusban Budapest, VII., Sipu, 7. Fejlesztő központjában meggyilkolták.

Glosszák a hétről

ÉRDEKES INDOKOLÁS itéletet hozott a párisi törvényszék egy házfelügyelő-házaspár ügyében. Ez a házaspár — mint a Világosságban olvassuk — a német megszállás idején hírülvitte a nácioknak, hogy a házban két üldözött tartózkodik. A Gestapo erre nyomban fegyveres különítményt küldött a bujkáló zsidókért.

A párisi törvényszék két súlyosbító körülményt emelt ki az életfogytiglani kényszermunkái kiszabó ítélet indokolásában. Az egyik: a házfelügyelő és felesége bizalmi állást töltött be a házban. A bizalmi munkakör betöltőinek pedig elsőrendű feladatuk lett volna, hogy eltávolítsák a lakókat. A másik súlyosbító körülményt így fogalmazták meg az ítéletszerkesztők: „A házmaster és felesége a denunciació legaljasabb bűnét követte el, amikor az üldözöttek jelenlétét bejelentette az ellenség megszálló erőinek”.

Franciaországban a denunciació általában a legsúlyosabb módon ítéltek meg. Nemrégiben a párisi törvényszék egy másik tanácsa egy halálraítélt besúgó ügyében megszögezte: „A vádlott a legnagyobb bünt követte el a humanitás ellen, mert elárulta azokat az üldözötteket, akiket az ellenség fegyveres erővel üldözött”.

A MAUTHAUSENI TÁBOR, amely annyira pusztulás és szenvedés, színhelye volt, a szovjet hatóságok most átadták az osztrák kormánynak.

Zselov szovjet tábornok beszédében hangoztatta:

— A Mauthausenban szülődt sokszázezer fogoly szenvedése és halála nagyban hozzájárult az egész világ felszabadításához. Hitler béklyói alól. Emlékkük legyen örök figyelmeztető abban a küzdelemben, amelyet a reakció ellen és az örök békéért vívunk. Éljen a világ békeszerető nemzetainak barátsága!

Mauthausenban 122.766 deportált halt hősi halált. Hosszú nemzet fiait pusztultak el a haláltáborban. Közöttük a harmadik helyet a magyarok foglalták el. 12.923 magyar deportált vesztette életét a mauthauseni pokolban. E deportáltak túlnyomó

többsége a magyar zsidóság soraiból került ki.

Ismételjük meg Zselov szovjet tábornok szavait: „Emlékkük legyen örök figyelmeztető!”

EGYIK BUDAI ISKOLÁBAN a katolikus hittanóra után az elemista gyerekek össze-visszaverték egy zsidó társukat.

Mely fertőzésre mutat ez az eset. Miket hallhattak a szülői háztan a „zsidózó” és verekedő gyerekek? Vagy — önkéntelenül felmerül a kérdés — mi esed szellemi séget szívtak magukba a hitoktatójuktól?

És mit szólnak odahaza a szülők, amikor a gyerekek elmesélték ezt a „zsidó”-t? Lehet, hogy némelyik mesélő még dicsőrebben is részese volt?

„NEMKIVÁNTOS IDEGEN” — NEK nevezte az ultranacionalista amerikai sajtó Chaplin-t, a világ legnagyobb filmművészt, akit — hír szerint — ki is utasítanak az Újvilág területéről.

„Nemkívánatos idegen”?... Mintha már hallottuk volna ezt a terminus technicus-t Európában! Igen, hallottuk éppen elégyszer a prefasisztikus időkben!

Ma még csak azt mondják az amerikai ultranacionalisták, akiket nyugodtan félfasisztáknak lehetne titulálni, hogy: „idegen”.

A következő fejezet, ha így haladnak a dolgok, az lesz, hogy azt hirdetik majd: „zsidó”.

Egyelőre még nincs nyílt „zsidózás” Amerikában, de az „előjáték” már tapasztalható.

Ma Chaplin az áldozat Holnap más. Holnapután esetleg egy nagy embercsop.

Henry Wallace szavai jutnak eszünkbe: „Ha Amerika folytatja ezt a politikát, rövidesen nálunk is Buchenwaldok lesznek.”

A nagytöke, hogy elterelje a figyelmet saját bűneiről, mindenütt odadobja a zsidókat az elégedetlenkedő tömegek elé. Európában ideig-óráig bevált ez a taktika. És a nagytöke a fasiszta jellegű antiszemitizmus segítségével prolongálta néhány évvel hatalmát. Vajjon az Egyesült Államokban ugyanez történik? Vajjon az amerikai nép

beveszi-e ezt a maszlapot? A következő esztendőök választ adnak majd erre a kérdésre.

A „BERNER TAGWACHT” írja: „Németország brit zónájában tömegtüntetések zajlanak le az éhínség ellen. Meg kell jegyeznünk, hogy olyan emberek tüntetnek, akik sohasem tiltakoztak, amikor Hitler más nemzetek millióit éhínségbe és halálba taszította.”

(SÖS)

Egy pesti rendezvény visszhangja a moszkvai zsidó sajtóban

A Szovjetunió zsidóságának hivatalos napilapjában, a Moszkvában megjelenő Eini-keif Julius ötödik számában hosszabb cikk méltatja a Pesti Izr. Hitközség kulturális ügyosztályának egyik idej rendezvényét, amely a szovjet-zsidó irodalmat ismertette.

A beszámoló meleg hangon emlékezik meg, Vihar Béla a tárgyáról írott tanulmányáról, hangsúlyozva annak jelentőségét, hogy Magyarországon először irányította a figyelmet a Szovjetunió zsidóságának kulturális és gazdasági életére. A cikk kiemeli a szereplő előadók: Ascher Oszkár, Palotai Erzsit és Kelen Hugót, valamint a költemények fordítóit: Kardos Lászlót, Komlós Aladárt és Vihar Bétát. A cikk idéz Stöckler Lajos elők, megnyitó beszédéből és őszinte örömmel üdvözlö az a kezdeményezést, hogy kíváncsiaknak tartja a kulturális kapcsolatok kiépítését a magyar zsidóság s a Szovjetunió zsidósága között.

Az ismertetés azzal zárul, hogy politikai szempontból is fontos eseménynek tekinti ezt a pesti irodalmi matiné.

Felhívás!

A Veszprémi Izr. Hitközség csekély számban visszatért deportáltjai anyagi tehetőségüknek megfelelően szerény emlékművet akartak emelni elpusztult hittestvéreik emlékére, de az emlékmű befejezése anyagi eszközök hiányában megakadt. Felkérjük ezután hittestvéreinket, hogy akiknek Veszprémben hozzátartozójuk volt, járuljanak hozzá ahhoz, hogy szerencsétlenül elpusztult hozzátartozóik emléket állítsanak megőrizhessük.

E célt szolgáló adományokat kérjük a Veszprémi Izr. Hitközség elnökségéhez eljuttatni az emlékmű befejezését és felavatását az adományozó hozzátartozókkal, valamint a kívül álló adakozókkal közölni fogjuk.

Veszprém, 1947 június 26.
Dr. STEINER ANDOR
hitközségi elnök

A béke és a zsidó összefogás két templomi prédikáció tükrében

Dr. Katona József rabbi

legutóbbi, péntek esti prédikációjában a következőket mondotta:

— A megtisztulás gondolata jut kifejezésre e heti szentírási olvasmányunkban. Aki halottat érintett, akár pap, akár közember, akár vezető, akár a köznép tagja, tisztítsa meg magát a tisztulás vizével. Ha háboruban sokan estek el, a temetés után, a romok eltakarítása után az élőviznek tisztító hatalmát hullassák magukra, akiket érintett a pusztítás, akik az enyészeti völgyében jártak, akik a halál árnyékában álltak.

— Van-e közöttünk valaki is, akinek nem volt halottja, aki nem állott holttal közelében, akit nem érintett a halál pusztító szelleme? Mindnyájan a halál árnyékában járunk, az enyészeti völgyében, ezért valamennyien tisztítsuk meg a lelkeinket és így haladjunk az élet útjain.

— ... Az örökkévalóság kapujában merleg áll, amelynek serpenyőbe belehullt a lelkek erénye és bűne. Ha az erény serpenyője felik inkább, az örökkévalóság kapui megnyílnak a tiszta lélek előtt. ... Egyszer egyensúlyban maradt a két serpenyő ott az örökkévalóság kapuja előtt: erények és bűnök egyforma súlyt mutatnak. ... Térj vissza a földre, szólt az isteni szózat és háromszor adj bizonyosságot arról, hogy tiszta a lelked. ... Háromszor járt a földön, háromszor bizonyította a lelkének tisztaságát ama ember. Szegény zsidó vándor volt, rablók ölték meg, mert nem találtak motyójában mást, csak egy pár töfillat, amely őt összefűzte istenével, hitben és vallásosságban zsidó népével. ... Aztán bíró volt és gyilkos merénylet áldozata lett, mert nem engedte elhajlítani a törvényt, vigyázott az igazságra s diadalra segített a szociális eszmét. ... Harmadszor fegyvert adott a kezébe és harcba akarták vinni; eldobta a fegyvert, békét, békeséget, összefogást, szeretetet, megértést és egységet követelt. Sorsának mártírja lett, de megnyitotta előtte tiszta eszméinek diadalában az ég kapui.

— Akinek lelkében istenhit él, vallásos szellemben ragaszkodik zsidó népéhez, őre a törvénynek, védelmezője az igazságnak, bősége a szociális gondolatnak és mindennekfelett hirdetője a békeség eszméjének, aki békét akar, összefogást és egységet, annak lelke tiszta, lehull szívéből a halál érintése, az igazi élet ösvényén, az építés, a fejlődés és a jövőendő útján jár Isten áldásával. ... Így az erény serpenyője megfűlik és megnyitja előtte a kapukat, mert zászlajára Isten csókolta a jelszót: békét, békeséget, összefogást, egységet a zsidó élet munkájában!

Országos jelentőségű gyászünnepség Kaposvárott július 6-án

Mint korábbi számainkban jelezte, július 6-án, vasárnap délelőtt 11 órakor országos jelentőségű gyászünnepség keretében avatják fel a zsidó temetőben az elhurcolt és elpusztított 7000 somogyi munkaszolgálatos és deportált jelképes sírját. Az emlékmű hatalmas urnájában elhelyezett auschwitz krematóriumról származó hamu örök mementóul szolgál, hova torkollott a gyilkos fasizmus által felbujtatott emberi indulat.

A gyászünnepségen részt vesz Dinnyés Lajos miniszterelnök, a kormány több tagja, több államtitkár. A Szociáldemokrata Párt részéről Kéthly Anna, a Nemzetgyűlés alelnöke tart be-

szédet. Részt vesz az ünnepségen Nagybaconyi Nagy Vilmos, ny. vezérezredes és ny. honvédelmi miniszter is, aki a legdühöngőbb fasizmus legnehezebb napjaiban felelős helyről emelte fel szavát az üldözöttek és kiszolgáltatottak védelmében.

Különös jelentőséget ad az ünnepségnek Joe Schwarz, az amerikai Joint európai elnökeinek felszólalása, aki dr. Görög Frigyes, a Joint magyarországi elnökének társaságában vesz részt a gyászünnepségen.

A gyászünnepségre július 6-án, reggel 5 órakor Budapestről kedvezményes áru különvonat indul, mely aznap vissza is indul Budapestre. A különvonat jegyei az Ibusznál válthatók.

Dr. Herskovits Fábián rabbi

pedig szombat délelőtt a következő prédikációt tartotta:

— Áron főpap halálát beszéli el a heti szidra és ez megfelelő alkalom arra, hogy magunk elé idézzük a zsidó nép első főpapjának alakját. „A tisztaságnak, a tisztításnak fogalmát összenőtt Áron főpap nevével — így mondja a zsidó hagyomány — és az ő érdemeinek eredményeképpen érte tisztelést és megbecsülést a zsidó népet.” ... Hillel a nagy zsidó tanítómester népe sial elé követendő példaképpen Áron főpapot jelölte meg, aki „szerette a békét, a béke megteremtésén fáradozott, szerelte az embereket és közelítette őket a Tórához”. ... Áron főpap nemcsak a maga egyéni életében valósította meg a zsidó ideálokat, hanem igyekezett azokat belevinni a másoknak, a közösségnek életébe is. ... Ha két egymással civakodó emberről tudott, akkor felkereste az egyiket és azt mondta neki: „Barátod nagyon szomorú a köztetek lévő harag miatt, mélységesen bánja, hogy megbántott téged, ki szeretne békülni Veled”. Ugyanezekkel a szavakkal fordult a másik félhez is, és, amikor a két haragos egymással legközelebb találkozott, mély meghatottsággal és baráti érzésekkel ölelték át egymást. A Midras szerint a Biblia is megengedhetőknek tartja, hogy akár koholt szavakkal is elősegítsük a béke létrejöttét, viszont a Tóra szellemének és minden emberi becsületének szellemével kerülnek ellentétbe azok, akik nem a béke, hanem ellenkezőleg a civakodás érdekében koholnak dolgokat és rágalomakkal, denuciálásokkal kergetnek harcba egymás ellen békés embereket. ... Áron főpap gondolkodásának és tetteinek szelleme nyilatkozik meg a Talmudnak következő szavaiban: „Dávár gádol hássáalom, ki áfihu bámilchámá cörichim sáalom.” Óriási jelentőségű a béke, de akkor is, ha áthidalhatatlan az ellentét, a folytatott küzdelem legyen békés hajló, eszközeiben és szellemében, hangjában emelkedett. Másféleképpen a küzdelem romboló civakodássá fajul, amelyről méltán hirdeti a zsidó hagyomány: „Ejn, dávár tov jocé min hámorivá, ejn sáalom docé min hámorivá.” Semmiféle értékes, vagy áldásos eredményt a civakodástól nem várhatunk. A civakodás a béke útját rombolja szét. Ha igaz általánosságban, hogy a háborumak nincsenek győztesei és legyőzöttei, csak vesztesei, akkor a zsidóságra vonatkozóan ezerszeresen igaz ez. ... És a tények, az eszmék ismeretében vajjon ki tagadhatná annak az Áron főpap szellemét sugárzó talmudi mondattal igazságát, „Im ejn sáalom, ejn kólum”, ha nincs béke, akkor lespedés következik, a fejlődés megbénul és a romok maguk alá temetnek mindent, ami szép és ami érték.

— Az a nemzedék, amelynek lelkében ilyen értelmezéssel él és hat Áron főpapnak emléke és életének tanítása, a próféta szavainak megvalósulását teszi lehetővé amikor: „keset vácherev umilchámá esbor min háárec.” Kiküszöbölti életéből a háborút és ha az ellentét áthidalhatatlan, küzdelméről távollart minden alantas orvátmadást, rágalmat, hazugságot, denuciálást. Akkor „vohiskávtim lávetách”: hamarosan elkövetkezik a békének korszaka, amikor a zsidó nép testvéri közössége békés, teremítő munkában élheti a maga boldog és szabad életét.

KELLEMES NYARALÁSA LESZ,

HA BEIRATKOZIK

Dr. LANGER NOBÉRT

ÖTNYELVŰ KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁBA

ANDRÁSSY-UT 58

Előfizetési díj csak

HETI 2 FORINT!

Beiratkozás bármikor. Naponta cserélhet.

KARMEL orth. kóser penzlő ujonnan renoválva

Kényelmesen berendezett tiszta szobák, újból a régi bíres konyha, figyelmes kiszolgálás. Nászutasok és családok részére külön lakosztályok. Andrassy-ut 43. Telefon: 420-232

Százezernyi zsidó mártir emléke a rákoskereszturi temetőben

Nagyhorderejű mozgalom indult el az elmúlt héten a Pesti Chevra Kadisa kezdeményezésére. A zsidó társadalom összefogásával az összes nagy zsidó tervező művészek bevonásával monumentális emléket emelnek a rákoskereszturi temetőben.

A tervbevevett hatalmas emlékmű a szomorú múlt fájdalomnak záróköve és a jobb jövő hitének küszöbe lesz. A történelem hivatott annak megemlékezésre, hogy a magyar zsidóság bukásában mennyire tudott történelmi szintre emelkedni. A jövő történelemkutatása ad igazolást és felemelést azért, hogy a magyar zsidóság nem tudott a nagy sorscsapás idején elegendő bátorságot mutatni, mert a gyűlölet hatalmas sokszorosan meghaladta erejét.

Amde most a felemelkedés ideje érkezett el a zsidóságunknak ismét történelmi magatartást kell tanúsítania az emlékezésben: erősebbnek, bátrabbnak és zsidóbbnak kell lennie, mint a múltban volt. Erede, bátorsága a zsidósága megmutatkozik elsősorban abban, hogy miképpen emlékezik a múltra. A megmaradt zsidóságunk elsősorban is kötelessége emléket emelni azoknak a százezreknek, akiket a történelem gyilkos orkánya elpusztított. Ha a Gondviselő kegyelme megtartott bennünket, akkor többsükbe hivatásunkat, teljesítsük a szent kötelemet, amely összefűz bennünket a múlttal és utat mutat a jövő felé.

E történelmi hivatásteljesítés, mártirjaink emlékének megőrzése szent szolgálat a jelenért is: azokért a sérült lelki, vérző szívű tízezrekért, akik egy pillanatra sem tudják elfelejteni mártirjaikat. Apák, anyák, hitvesek, testvérek, gyermekek bolyonganak ott künn Rákoskeresztúron a temető hantjai között és keresnek egy göröngyöt, egy követ, egy nevet, amely elé odaállhatnak, hogy könnyeiket elsimítják, hogy imáikat elzokogják. Ott a mártírok tömegsírjai felett tízezrek és tízezrek sirnak, akik soha sem találhatják meg azt a sírhantot, amely mártirjaikat takarja. Ennek a nagy zsidó fájdalomnak, amely nemcsak az emlékezést, de a lelkek enyhítését, a vérző szívek meggyógyítását is hivatott szolgálni, teret kell adni — ottlont kell teremteni.

A nagy zsidó gyász ott Rákoskeresztúron, ahol egyre több a mártírok parcellája, méltó emléket vár, amelynek leróhatja kegyeletét a közösség

és minden egyes elsimítja bánatát. Így a könnyeknek kövei ott kint Rákoskeresztúron öleljék magukhoz mindazok hantját, akiket megölték és hazahoztatott a szeretet, de őrizték emléket, hirdessék nevét azoknak is, akiknek sírja felett nem virraszthat a kegyelet.

E kezdeményezést segítse diadatra, mielőbbi megvalósulásra, az egész zsidóság áldozatos összefogásával

★

A Pesti Chevra Kadisa a mártiremlékműért

Kedden délután a Pesti Chevra Kadisa dísztermében ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a rákoskereszturi temetőben monumentális emlékművet állítanak a zsidó mártírok emlékére. Steiner Marcell elnök vette fel az emlékmű gondolatát és ismertetette a megvalósítás programjának részleteit. Előadta, hogy a Pesti Chevra Kadisa pályázatot ír ki, előzetesen azonban emlékműbizonyságot kért, amelynek feladata lesz kialakítani azokat az elgondolásokat, amelyekkel megvalósíthatják az emlékművet. Az ülésen óriási lelkesedéssel fogadták a Steiner Marcell által előterjesztett javaslatokat, többben hozzácsóztak és az ülés kimondta, hogy a fővárosi zsidóság becsületbeli ügye a mártiremlékmű mielőbbi megépítése.

Felhívás!

A Csengeri Orth. Izr. Hitközség Csenger és környékbeli közösségéből deportált és munkaszolgálatos mártirjai emlékének megőrzésére még ez év őszén

emlékmű felállítását

határozza el. Felkérjük mindazokat, akiknek hozzátartozói Csenger és környékbeli közösségekben harcoltak el, deportáltak vagy munkaszolgálatban elpusztultak és ezen hozzátartozói emléket méltó módon meg akarják őrizni, vagy ebből szándékuk a név és egyéb adatok felvételével közölni a Csengeri Izr. Hitközség emlékműbizottságával, ahová egyben az emlékmű megvalósítását illető elősegítő adományokat is eljuttathatják. A kérdett adományokat közönnel nyújtja a Csengeri Izr. Hitközség emlékműbizottsága.

Székelty Emil ékszerész 26 Rákóczi-ut

Brilláns, ékszer, aranyat, ezüstöt, órákat vesz, cserél és elad.

GROSZ ARNOLD

orth. kóser pensiói és étterme
ahajduszoboszlói orth. rabbiság felügyelete alatt

HAJDUSZOBOSZLÓ

Jókai sor 19. Emma-lak, közvetlenül a fürdőnél, a fürdőparknál és Doro-zug 2.

Folytatás székén. — Minden igényt kielégítő ellátás. — Gyors árak!

A „Három Hét” aktualitása

Irta: KOREIN DEZSŐ

A szomorúság „Három Hét”-nek bánatos hangulata a mai súlyos viszonyok miatt még nyomasztóbb lett. Jeruzsálem pusztulásának és nemzeti önállóságunk megszűnésének emlékezte aktuálissá vált. És ha valaki eddig talán könnyelműen vette a három gyászhet rendeleit, úgy most az antiszemitizmus újbóli kirobbanásai idején indokolt, hogy magunkba szállva, szívünk mélyéből szomorkodjunk nemcsak a kétezer éves gölusz, hanem a jelen embertelenségei miatt is. Emlendhatjuk Jeremiás prófétát: „Lehajította az Örökkévaló az égből Izrael díszt a földre.” Rettenetes lelkiismeretpróbáltatásban lett ismét része a száműzött zsidóságnak. A ketrecből kiszabadult bentin találkozza gázolt keresztül az egész világon, hogy az ember életére törjön. Az állat kerekedett felül az emberben és fellalni készült mindenre, amit a művelt emberiség a humanizmus gyűjtőfogalma alatt évezredek keresztlérekései értékké fejlesztett.

★

A forrongó világ szimptomáit bölcseink a messzianizmus előhírnökének jelzik. Reméljük, hogy az eseményekből cseinket fogják igazolni. A vallásos és az Örökkévalóban hűségesen bízódó zsidó ember, nyugodt bizalommal nézi ezt a világfelfordulást és ez a bizalom ad neki emberfeletti erőt a mai viszontagságos élet terheinek elviselésére. Már ezért is érdemes vallásos életet élni, hogy erre a nagy erőtar-talakra szert tegyünk.

A viszontagságok intenek bennünket magunkbászálásra és vallásos megerősítésre, főleg azonban közösségérzésre. Ne az egyén szempontja és érdeke legyen irányadó, hanem a zsidó közösségé. Minden zsidó érezze azt, hogy amit egyénileg cselekszik, annak ódjuma az egész közösségre száll és kiszámíthatatlan erkölcsi kárt okozhat az egyetemes zsidóságnak. Érezze azonban a szenvedés iránti testvéri kötelességet, nemcsak támogatást, hanem szeretetet is nyújtson a szenvedőknek.

★

Kétezer év óta szenvedjük végig a diaszpóra elnyomott-

ságát, de nem pusztultunk el. Micsoda üserő örökös a zsidóságon, hogy ellent tudott állani a különféle szorongatásoknak és üldözéseknek. Efelől érdemes gondolkozni és annak lelki konzekvenciáját levonni. Elég szomorú, hogy századunk, amely a technikai civilizáció terén óriási fejlődést mutat, a lelki kultuszt teljesen elhanyagolta és az embereket annyira eltávolította egymástól. Ma, amikor szédítő összevisszaságban gombolyognak a világ népei, nem erkölcsi tartalom nélküli civilizációra, hanem lelki kultúrára volna szüksége a szenvedő emberiségnek.

Mindezek a gondolatok vibrálnak agyunkban és járják át lelkivilágunkat a borongós három hét időszakában. Fájdalmasan kiállunk fel az Egész Urához, Izrael nagy őrzőjéhez. „Gondolj oh Örökkévaló mi lett belőlünk, tekints le és lásd meg szeggyenünket”. Elmerengve a Szentély elpusztulásának gyászos multjába, kapcsoljuk be a méla akkordba a jelen idők szomorú eseményeit és ebben a bánatos hangulatban álljuk a három gyászhetet elődeinkhez méltó vallásos elmélyedésben. Gondoljunk a lánglelkű Jézus-jás próféta intelmére: „Tanuljatok jót tenni, keressetek a jogot, egyenestek fel az erenyomottat, szerezetek jogot az árvának, vigyéltek az özvegy perét”. A próféta aranysszavai intelmek irányítsák nyomott életünket a Gölusz sötéttségében. Erős hittel és az Örökkévalóba helyezett vallásos bizalommal várjuk a megpróbáltatások végső béke állomását. Adj a mindenható, hogy ez mielőbb megvalósuljon.

Értesítés!

A keszthelyi Izr. Hitközség Előljárósága

ezuton is értesíti a családtagokat, hozzátartozókat és velünk együttérzőket, hogy az Auschwitzban

mártírhaltalt halt drágánk emlékére július 8-án, kedden d. e. 11 órakor

gyászünnepelet tartunk az Izr. templomban.

INTÉZŐBIZOTTSÁG

A Makói Izr. Hitközség PÁLYÁZATOT HIRDET

metező, sámesz, liberer állásra,

ki a pénzbeszedést is vállalja. Lakás és fizetés megegyezés szerint. Három elismert kából szükséges. Utiköltséget csak meghívottak térítünk. Makói Izr. Hitközség, Deák Ferenc 8. sz. alá küldendő a pályázat. Határidő július 25.

A kitértek térítenek...

Mult hét végén a következő szövegű kommuniké jelent meg az egyik budapesti napilapban:

„A magyar konvertiták vasárnap tartják első nagy találkozójukat Budapesten a Notre Dame de Sion zárdájában. A találkozózt a konvertiták, akik kimondottan a zsidók megtérítését tűzték ki célul, a Szent Lélek Szövetség, a Szociális Testvérek és a Magyar Szent Kereszt Egyesület rendezzi. A találkozózn részt vesznek mindazok, akik az üldözést szenvedettekkel együtt érznek.”

Igy hangzott a kommuniké, amely azt jelentette, hogy találkozóra gyűlnek össze azok a kitértek, akik a további térítéseket tartják a legsürgősebb teendőjüknek.

★

Nincs új a Nap alatt. A világtörténelemből tudjuk, hogy a kitértek mindig első szeretettel térítettek. A sevilai és tortosai hitvitákon a katolikus egyház konvertita képviselőivel, zsidókból lett keresztény papokkal kellett disputálni az odaidézett rabbiaknak.

Hogy a konvertiták miért térítenek? A magyarázat igen egyszerű. Minden neofita azt hiszi, hogy elfelejtik nyomban a multját, ha türelmetlenül mulatkozik új mivoltában. Minden kitért menten „öske-resztelnynek” álmodja magát, ha legalább egy zsidót a keresztelomedence felé hurcol.

★

A Magyar Nemzet keddi számában részletes beszámolót olvasunk a konvertiták kongresszusáról. A papi és világi szónokok olyasmiket mondtak, hogy a zsidóság „elmulasztotta a kínálókozó lehetőséget a teljes bekapcsolódásra.” Ez a lehetőség — a szónokló urak szerint — természetesen a kikeresztelkedés lett volna.

Valóban: a magyar zsidóság, a rettenetes szenvedések után, nem sietett kitérni. Ellenkezőleg: öntudatosabb zsidó lett a demokrácia új rendjében, amely az embert nem anyakönyvi adatai szerint, hanem képességei és értéke alapján becsüli.

Más szónokok azt fejtegettek, hogy „a hazatért zsidóságnak az egyház felé kellett volna tájékozódnia, mert az antiszemitizmust lélektani eszközökkel legjobban és egyedül az egyház tudja eloszlatni.”

Ezeknek a szónokoknak azt üzenjük, hogy az egyháznak akkor is oszlatnia kellett volna az antiszemitizmust, ha az ugynevezett „térítési akciója” nem járt kellő sikerrel. Mert az egyház — és tegyük hozzá: minden felekezet — létjogosultságához tartozik: a felebaráti szeretet hirdetése.

A felebaráti szeretet e hirdetését — mondjuk meg nyiltan! — a katolicizmus Magyarországon a legnagyobb mértékben elmulasztotta. Sőt, elmulasztja ma is. Ezen a konvertita összejövetelen is csak a zsidóság hibáiról és Mindszenty erényeiről hallottunk, de egyetlen szóval sem ítélték el azt az antidemokratikus, neofasiszta szellemet, amelynek eloszlatása legalább olyan fontos katolikus egyházi feladat lenne, mint a szenvedésekben és gyötrelmekben részesült zsidók közötti lelkialkalmazás.

Miért csak a zsidókat akarják „megtéríteni” a konvertiták és magas protektorai? Először a zsidók a felebaráti szeretet alapelveit hirdetik. Vannak azonban olyan névleges keresztények, akik megtagadják a felebaráti szeretet ősi tanításait, amelyekkel mi, zsidók ajándékoztuk meg a világot és amelyekkel a zsidóság ajándékozta meg leányvallását, a kereszténységet. Miért nem ezeket térítik? Miért nem azokat az összekülvöket próbálják kereszténnyé tenni a konvertiták és protektorai, akikről azt olvassuk a most megjelent Fehér Könyvben, hogy faji alapon szervekedtek és lényegileg nagyon emlékeztettek a levitélizett fajvédőkre?

★

Juhász Vilmos, aki szintén zsidóból lett hittérítővé, hogy elfeledtesse zsidó multját, a következőket mondotta: „A zsidóság nem ismerte el az alázatot és a szeretet önzetlenségének törvényét a hasznosságával szemben.”

Aki Juhász Vilmos beszédét olvassa, az azt hiheti, hogy a világ minden „hasznossági” beállítottsága a zsidókban összpontosul. Juhász Vilmos ugylátszik elfeledte, hogy nem a zsidók hordták el 1944-ben mások holmijait, hanem mások vitték el a zsidók dolgait, vagyis mások alkalmazták a zsidókkal szemben a „hasznosság” törvényeit! De a prefasiszmus korszakában sem a zsidók voltak azok, akik valósággal tolongtak, hogy

„hasznos” Aladárságokat szerezzenek, vagyis munkanélküli jövedelemhez jussanak a különböző zsidótörvények jóvoltából!

★

Az egyik szónok felhozta azt is, hogy zsidó oldalról több támadás érte Mindszenty bíborost. De arról nem beszélt, hogy Mindszenty milyen támadásokat intézett az emberi jogokat, tehát a zsidók emberi jogait is biztosító demokrácia ellen és mennyire antiszemitaizmen nyilatkozott nem is egy alkalommal. Az cszlergomi primás szerencsétlen nyilatkozatai nem oszlatták, hanem élesítették az antiszemitizmust.

De csupán az antiszemitizmus élesztésére volt alkalmas ez a mostani konvertita gyűlés is, amely mögött, sajnos, nem vehetünk észre mást, mint azokat „a sátáni erőket”, amelyeket oly sokszor emlegettek más vonatkozásban a Notre Dame de Sion nagytermének kikeresztelkedett szónokai.

A Budai Izr. Hitközség elhatározta általános iskolájának kiépítését

A Budai Izraelita Hitközség előjárósági tagjai vasárnapra sürgönyileg hívták össze. Az előjárósági ülésen, amelyen a beteg dr. Csobádi Samu elnök helyett Székely Dezső elnökhelyettes elnökölt, a hitközség általános iskolájának sürgős kiépítéséről tárgyaltak. Az előjáróság hosszas vita után egyhangúlag úgy döntött, hogy megnyitja a régi gimnázium első osztályával egyenlő általános iskolai osztályt. Szeptembertől kezdve tehát az általános iskola V. osztályában is folyik a tanítás, és azután fokozatosan kiépül a VI., VII. és VIII. osztály is. A Budai Hitközség ezzel megnyitja a budai zsidó fiatalság számára teljes, nyolcosztályos általános iskoláját. Az előjáróság elhatározásának nagy jelentősége akkor bontakozik ki igazán, ha figyelembe vesszük, hogy a budai hitközség kedvező anyagi viszonyok közepette sem valósította meg régen öhajtott középiskoláját. Most a négyosztályos középiskola megvalósításánál a szellemi szempontok leggyőztek a pénzügyi nehézségeket.

Pályázat

A MIKÉFE XIV., Hermina-ut 49. szám alatti tanoncolthoz 30 szegénysorsu árva, félárva 14—18 éves fiu felvételt nyerhet. Ezirányu kérvényeket f. év július 15-ig az igazgatósághoz kell benyújtani.

Mr. Leavittnek, az amerikai Joint központi ügyvezetőjének budapesti látogatása

Legutóbbi számunkban részletesen beszámoltunk mr. Leavittnek, a Joint amerikai központi ügyvezetőjének látogatásáról. Nyomdatechnikai okokból a beszámolóban egyik része lényegesen jelent meg. Eredeti szövegében így hangzik: „Kijelentette (mr. Leavitt), hogy az összes európai Joint-intézmények között a magyarországi működik a legszebben, a legintenzívebben és legelőbb célszerűséggel. Hangsúlyozta, hogy ezt az eredményt elsősorban dr. Görög Frigyes határozó munkájának ismeri el, aki iránt úgy is, mint a Központ tökéletes bizalommal és elismeréssel viseltetnek. Elismeréssel adózott dr. Görög Frigyes munkatársainak, elsősorban dr. Szűcs Géának és a többieknek fáradhatatlan kötelességteljesítésükért.”

A Jászberényi deportáltak emlékműve

A Jászberényi Izr. Hitközség a deportálásban és munkaszolgálatban elpusztított mártírok emlékére állított emlékművet július hó 6-án avatja fel. A gyászistentisztelet 11 órakor kezdődik. Budapestból külön autobusz indul reggel 7 órakor a Vörösmarty-térről. Jegyek az IBUSZ-nál válthatók legkésőbb július hó 4-ig.

RIGAIK!

Ki tud DR. MEZEI JÓZSEFNÉ sz. SZEKERES GYÖRGYIÖRÖL, kit a világi kórházból a szilágysomlyói gettóba internáltak, majd 1944 június elején AUSCHWITZBA deportáltak? Innen 1944 júliusában RIGA SPIELWEH-be került. A felszabadulás után RIGA környékén, OLICSEVKA községben lél, az ottani kórházban. Aki bármit tud róla, érettségi férjét vagy szüleit, Szekeres Jenő, közmunkaügyi, Rákóczi-ut 63. Minden költséget megtérítünk.

Ujra megnyitják az Országos Magyar Zsidó Muzeumot

Az Országos Magyar Zsidó Muzeum a háború előtt a magyar és európai zsidóság kulturális és történelmi emlékeinek egyik leggazdagabb kincsháza volt. Messze földről zárandóköltak ide zsidó és nem zsidó tudósok egyaránt, hogy a ritka műkincseket megcsodálják. A háború viszonyai miatt amennyi más zsidó intézményt, természetesen a muzeumot sem kímélték meg, de hála a vezetőség előrelátó intézkedésének, a veszteségek aránylag csekélyeknek mondhatók.

A muzeumot most rendezik, hogy a július 4-i ünnepélyes megnyitáson, melyen a kormány képviselői is megjelennek, néltő legyen régi hírehez.

Meglátogattuk a megnyitásra készülő muzeumot, ahol dr. Naményi Ernő elnök, dr. Grünwald Fülöp igazgató, Dembitz Gusztáv pénztáros és dr. Vidor Páló rendezik a hatalmas anyagot. Valamennyien a munka lázában égnek. Az első teremben, melybe belépünk, egyelőre még művészi rendetlenségben hevernek a tárgyak. A történelmi teremben vagyunk. A falak mellett Löw Lipót, Chorin Áron, Münz Mózes, Váczonji Vilmos, Fischer Adolf, Hercel Tivadar és Max Nordau képei állnak. Az asztalon fekszik az a zászló, mely alatt az őbudaiak az 1888-as kongresszusra vonultak fel. Az egyik sarokban egy III. századból való óbudán talált sírkő, melynek egyik oldalán egy római család, a másikon pedig egy zsidó sírfelirata látható. A következő, úgynevezett néprajzi terem falán XVIII. és XIX. századbeli zsidó családok nőtárgyjainak korabeli életrajzi festményei, egy lengyel zsidó menyegzőt ábrázoló, most restaurált, családiasan szép festmény és kémbák, azaz házassági szerződések lógnak.

A zsinagógiai terem talán a legérdekesebb része a muzeumnak. A falakat frigszekrény-függönyök borítják. A terem jobb oldalán két hatalmas lepecsételt láda. Mint megtudjuk, 1943-ban az előrelátó vezetőség a muzeum legértékesebb darabjait ebbe a két ládába csomagolta be és a Nemzeti Muzeumba szállíttatta, ahol hála dr. Bárányiné Oberschall Magda és dr. Tápay Szabó Gabriella gondosságának, érintetlenül vészték át a legnehezebb időköt. Most igálmas pillanatok következnek. Miután megállapítják, hogy a pecsétek érintetlenek, felbontják a ládákat. Egy-egy másuttan kerülnek elő a ládák mélyéből a legkülönbözőbb — madár, könyv, tojás torony — alakú böszönművek és kelyhek. Dr. Naményi Ernő szeretettel simogatja meg a rég nem látott tárgyakat, újra ismerkedik valamennyivel, és vigyázva adja át dr. Grünwald Fülöpnek, aki családias memóriával állapítja meg, hogy a négy éve nem

látott tárgyak hová tartoznak. Ujabb és újabb kincsek kerülnek napvilágra és dr. Naményi Ernő mindegyikről tud valami jellemző apróságot. Itt egy 1903-ból való órákorona, készítői a Breitner-estvérek, az 1896-os millenniumi kiállításon egy óráértélt nyerték díjat. Most egy puritányér kerül a kezébe, amelyen Mordecháj lovát egy hajdu vezeti. Majd egy ezüstkötésű könyvet mutat, melyet a pápaiak ajándékoztak 1850-ben a távozó Löw Lipótnak. Most a muzeum legértékesebb darabjai kerülnek sorra. Két herendi porcellánszedertál, 1810-ben készítette Fischer György, aki mellette a herendi gyárat átvette, a pápai kemény-cserépgyárat bérlette. Az ott készült két szédertányér is a muzeum birtokában van. A két herendi szédertálhoz újabban négy keltőt szereztek, s ez a négy szédertál a legteljesebb herendi porcellánszedertál-gyűjtemény Európában. Ide tartozik az a Fischer Vilmos kolozsvári porcellánfestészetében kínai modorban készült szédertál, melynek érdekessége, hogy valamennyi alakja kínai. A kerámiai gyűjtemény legértékesebb darabja Jacob Azulai Pesaróban készült olasz szédertál, melyből négy hasonló darab volt a bécsi zsidó muzeum tulajdonában, ezek azonban elpusztultak. Jelenleg csak Londonban és a párizsi Clugny-muzeumban van hasonló. És még számtalan szebbnél szebb műtárgy, ezüst emlékek, órádiszkek kerülnek elő a ládákhoz.

A Perlmutter-teremnek külön története van. Az itt lévő valamennyi képet eloptáák. Dr. Grünwald Fülöp kinyomozta a tettest és így neki köszönhető, hogy az értékes képek visszatértek a muzeumba. A Perlmutter-képek mellett magyar zsidó festők, Farkas István, Berényi Róbert, Fényes Adolf, Bihari Sándor, Diener Dénes képei (ez utóbbi Fruchter Lajos adományára) foglalnak helyet a teremben, amelynek egyik kiemelkedő értéke, a Magyar Szépművészeti Muzeum tulajdonát képező, világhírű, aradi származású Kaufmann Izidor legszebb alkotása: a Rabbik Kapuja. A festményekkel méltón egészíti ki Róna József öt szobra.

Az utolsó terem, az arcképcsarnok, melyben a zsidó múlt nagyjairól készült festmények sorakoznak.

Még rengeteg a rendeznivaló, a munka lázas ütemben folyik, hogy a megnyitás napjára teljes szépségben táruljanak a nézők elé az Országos Magyar Zsidó Muzeum kincsei.

KECSKEMÉTI GYÖRGY

46 éves özvegyasszony vidékre elmenő házvezetőnőnek magányoshoz. Budapest, Király-u. 25. II. 14.

Gyászistentiszteletek

Bensőséges kegyelettel emlékezett meg június 26-án Csongrád megmaradt zsidósága mártírhalált halt szeretteiről. Dr. Schindler József kecskeméti főrabbi emlékezett meg a fasisztus zsidó áldozatairól. Az emlékezés után felolvasták a vissza nem tértek névsorát.

Június 29-én gyászistentisztelet keretében áldozott a Szolnoki Izt. Hitközség elhunyt mártírjai emlékének. A Szapáry-utcai templomban megjelentek a hatóságok, intézmények és egyházak képviselői is. A gyásznépek után dr. Schindler József kecskeméti főrabbi mondott gyászbeszédet, melyben nemcsak Szolnok 1000 mártírjairól, hanem az egész világon elpusztult hat millió zsidóról emlékezett meg.

Vasárnap, június 29-én, délelőtt a Csepeli Izt. Hitközség templomában a fasisztus zsidó áldozatainak emlékére gyászünnepély volt. Lengyel Nándor hitközségi elnök üdvözölte dr. Kriszhaber Béla kerületi főrabbit és a megjelent közönséget. Megrázó erejű beszédében idézte az 1944-es év szenvedéseit. Ezután dr. Kriszhaber Béla tartotta meg gyászbeszédét. Szólt az elhunyt mártírokról és az ő emlékükről iránti kötelességeinkről. Glück Béla kántor énekelt az El molé Rachamimot. Najovits Chevrá elnök az emléktábla előtt elmondotta a kaddis imát, s ezzel az ünnepség befejeződött.

Megható gyászistentisztelet tartott a pestszenterzsébeti anyahitközség június hó 29-én vasárnap reggel 9 órakor az elhunott és vissza nem tért hitestvéreinek emlékére. Az istentiszteletet Slomovits Hermann kőbányai főkantor vezette be a mélyérzessel előadott Mo Odom szoltárvissel. Utána dr. Kriszhaber Béla kerületi főrabbi mondotta el nagyhatású gyászbeszédét.

dét, kikelve azok ellen, kik nem átalíjják hangoztatni, hogy Isten cserben hagyta az ő népet, amikor ilyen sohasem haltott katasztrófát zúdított rá. A jámbor zsidó ilyen kijelentést nem hangoztat, mert át van halva a hit, hogy Isten igazságos akkor is, amikor a boldogság magas lalaira felemel, de akkor is, amikor a fájdalom tövisével átszurja a szívünket. Az elhunytak lelki üdvéért mondott imát vaj fejezte be a főrabbi a beszédét. Utána a főkantor énekelt az El molé Rachamim gyászimát, amelynek elhangzása után a hívek együttesen mondták el a Kaddis imát.

ÖRÖKRE-ADNÁM

11 hónapos kislányomat jobbn zsidó családhoz. Szíves ajánlatokat „Szereget” jellegre az Uj Élet kiadóhivatalába kérek.

Teljes ellátást

300 forintért adnék havonta magányos embernek, kertes, levegős lakásban. „XI. kerület” jellegre a kiadóba.

OKLEVELES, MŰTÖSNŐ hely: 24 kedve orvos melé, mint asszisztens nő. Esetleg magányos férfi háziorvosi tanácsot vezetését vállalná. „Műszaki” jellegre a kiadóba.

FELNAPI elfoglaltsággal, akár némi bejárónőnek vagy gyermek mellé nevelőnőnek elmennek. Rákóczi-ut 21. sz. 9.

Vidékre keresek

3 személyhez megbízható, valódi házvezetőnő, leány van. „Vidékre” jellegre. Boros hirtetőhe, Andrásy-ut 54.

UJPESTI IZR. HITKÖZSÉG

MEGHÍVÓ

Július 7-én, este 1/2 8 órakor a Beniczky-utcai nagytemplomban deportált mártírjaink emlékére

Gyászistentiszteletet

tartunk. Az istentisztelet után a templomudvarban elhelyezzük a felállítandó

emlékmű alapkövét

Folyó hó 8-a (Támu 20) kedd, szereteteink Jahrzeit-napja. Az évfordulót az újpesti zsidóság örökös gyász- és böjtnapnak tekinti.

Kaddis-mondás és böjt hétfő estétől kedd estig!

ÓRÁT, ÉKSZERT
NEUFELDTŐL
csak Rákóczi-ut 8/a.

A zsidó lélek újjászületése

Irta: SZILÁGYI GÉZA

Konkrét eseten felháborodva, keserű hangon — keserűségem jogos és érthető volt — néhány héttel, ezéltől ezen a helyen *féjdalmas megütközésem* fejeztem ki azon a legenyhébben is bántó visszasszólal, de kevésbé elnézően súlyos mulasztásul megjelölendő jelenségen, hogy zsidó rendezők kifejezetten zsidó cégről alatt zsidó közönségnek szánt irodalmi és zenei előadások műsorán egyáltalában nem, vagy csak alig-alig homeopatikusan piciny adagokban, ugyiszlóval szégyenkezve juttatják szerephez — a mostohán kezelt hamupipőkeség falkó szerepe ez — zsidó költők, írók, muzsikusok alkotásait, azokat is sokszor olyformán, hogy a szerző zsidó, vagy zsidó származású ugyan, de alkotása nem zsidó lélektől, vagy mondjuk így is, szellemből született. A zsidótlanság e járványának körjelzését adva, nem mertem olyan optimistának lenni, hogy már rövid időn belül diagnózisomnak örömdetes cáfolatát remélem. Pedig e cáfolat várati-
 nál hamar bekövetkezett. Nem azt jelenti ez, hogy betegség-megállapításom akkoriban nem volt kétségbevonhatatlanul helyes, hanem azt, hogy most már, szerencsére, többé nem állja meg helyét. A zsidóktól rendezett zsidójellegű előadások egyre jobban megérdemlik ezt a megkülönböztető nevet, műsoraik mennyiségileg és minőségileg kétségtelenül „elzsidósodtak”. Nagyobb dicséret koszorújával nem lehetne jutalmazni őket.

Az érdem semmit sem veszít értékéből, ha méltató számon-
 tartása, lelkesedő krónikába foglalása, rangjának megállapítása technikai okokból, elkésve ugyan, de nem tulkésón törté-
 nik. Az *Uj Élet* hasábjain még nem emlékeztünk meg arról a minapi matinérol, amely a zsidó közművelődés két nagyfe-
 szültségű erőlenyözőjének, a *Pesti Izraelita Hitközség Kulturális ügyosztályának és a Goldmark Károly Zeneiskolának* közös, nemes célra való összefogásából született meg. Az ősi és új zsidó zene örök dallamai sokakoztak fel ezen a matinén, mint a zsidó lélek újjászületésének meggyőző tanúságtételei. A programi zeneszerzőinek névsora: *Fraknoi Károly, Kelen Hugó, Molnár Antal, Szabolcsi Bence, Szélenyi István*, csupa magyar kitűnőség, valamint *Achorn, Bloch, Edel, Krein, Lavry, Milhaud, Ravel*, valamint külföldi, részben világhírű nagyság. Minden kol-
 talajuk a zsidó lélek egy rádió-
 aktív emanációja, azé a zsidó léleké, amely évezredek során gyémántos legényegét meg nem másította, legfőképpen e gyémánt esziszolászának formáját és mód-

ját váltotta koronként, azó a zsidó léleké, amely *biblia-korabeli*, sőt még ennél is régiebb ősi sirató és ujjongó dallamokkal, majd később *jiddis és chaszid* melódiákkal ejti meg szívünket, jelenleg pedig *modern zsidó komponistáknak* nemcsak kegyeletesen kamuzáló, hanem újító szellemében is szótárakból, himnuszokból, kórusokból, énekekből, legújabbban palesztinai népdalokból is zengi felénk hűszke öntudatossággal: *voltam, vagyok, leszek!*

A legkitűnőbb zenét is a kottafejekből, amelyekben szunynyad, hangos életre kell keltetni. A dallamokat el kell énekelni, hangszereken eljátszani, elzongorázni, elhegedülni, elcsellózni, zenekari együttesben felzongorázni: *előadni*. A zeneszerző nem képzelhető el kompozíciójába életet lehelő előadóművészek nélkül. Ezen a matinén, a szerzemények értékéből parányit el nem sikkasztva, hűséges és lelkiismeretes tolmácsnail szegődtek: *Üngár Imre, Radnai Rothfeld Gábor, Nemes Zoltán, Reiner Károly, Kelen Rózi, Gödry Kató, Dénes Vera*, a Goldmark Zeneiskola kamarai kórusa minden zenei szépséget kidomborító karmesterével, *Fraknoi Károlyval*. Ez a matiné követésre intő iskolapéldája annak, hogyan lehet, sőt hogyan kell is ilyen előadást rendezni, hogy izzig-vérig zsidó legyen, a zsidóságot azonban *harmonikus szintézisbe ötvözze a magyarsággal és az európaisággal*, amelyet pedig a zsidó jelleg kedvéért legkisebb áldozatot se hozzon a művészt színvonalas-
 ság rovására. A siker igazán nem lehet értékmérő, hiszen sokszor cédálul odaszegődik az értéktelenség mellé is, noha olykor nem tagadja meg koszorúját a valódi érdemtől sem. Egy vasárnap délelőttjén zengett végig ez a matiné néhány száz megbüvölt hallgató előtt és már délután hat-hét lelkesedő ember — naivul élvező laikus és megfontoltan inyeskedő avatott zeneértő egyaránt — azt a hírt hozta e sorok írójának, akit betegség okozta orvosi parancs eltiltotta a megjelenéstől, hogy a Fürst Sándor-utcai kultúrteremben városra szóló ritka esemény történt.

Igen, távol áll tőlem bar-
 mityen személyi kultusz, de ezúttal a zeneszerzőknek, az előadó művészeknek, a kórusnak és a karmesternek bőségesen kijáró kollektív dicséret mellett külön kihangsúlyozott elismerés illet meg egy rokon-

szenvesen szerény férfit, dr. *László Zsigmondot*, a Goldmark Zeneiskola igazgatóját. Jó forráshál tudom, hogy a zsidó lélek és a művészi szépség fanatikus szolgálatában felforrósodott buzgósa és a legjobb mesterek tanításán kieszőlódott szakértelme biztosította elsősorban ennek a zenei matinének különleges jellegét és ünnepi színvonalát. Kitűnő munkálatsaira kétségtelenül nem maradhatott ösztönző hatás nélkül László Zsigmondnak agyból és szívből egyképp szított, jellegzetesen zsidó he-
 vülete. Ez nyilatkozik meg a matinét bevezető előadásában is, amelyet módomban volt, ha sajnos a helyszínén nem is, de utóbb a maga teljességében megismerni. Ez az esszé ki-
 magasodik a szokásos lapos matiné-megnyitók utató sorá-
 ból. Szó szerint kellene le-
 nyomni, hogy az igényes olvasóval meggyőzően érzékel-
 tessük a tanulmány tudomá-
 nyos ismeretanyagából kivált aléptimény-anyagának megbiz-
 ható szilárdságát, azonfelül pedig az aléptimény fölé mű-
 vészi intuíciónal iveltetett, nyílt és rejtett összefüggéseket ép-
 pen úgy, mint elválasztó külön-
 bözöskéket agyhaszokkón pót-
 dázó következtetés-főléptimé-
 nyét. Zsidó zenetörténet és zeneesztétika ez dióhéjban. De sem történelmi, sem esztétikai, behízelgő stílusú fejtegetéssel nem önmagukért valók. Dr. *László Zsigmond* ugyanis élet-hívasásának éri az igazi zsidó lélek mulhatatlanul szükséges újjászületésének szíttetését, megsegítését, valóra váltását a művészetnek, elsősorban a zene-
 nek, a meg nem hamisított zsidó zenének valógaolt eszközeivel is. Zenetörténet, zene-
 esztétika, de egyúttal zsidó lelkiségre tanító tisztaagyu és forráshivő nevelő is. Tanulmá-
 nya, amelyet remélhetően nyomtatásban is viszonalatunk majd, a magyar zsidó zene szerzők szívébe harsanózó abba az intelembe, — a régi stilisztika szerint epifonémába, *vég fo há sz ba* — csuesosodik és zeng ki, hogy a zsidó zene, szerző erkölcsi és művészi kötelessége ebben a tragikus pillanatban, amelyben a zsidó léleknek újjá kell születnie, ha élni akar, arra gondolnia, hogy ehhez az újjászületéshez szükség van megvesztegethetetlen és törhetetlen művészek szellemére.” Dr. *László bízik a magyar-zsidó művészen*, aki akkor lesz leghívebb az általános európai és a magyar zenei kultúra kincseihez és

hagyományaihoz is, ha ott fogja gazdagítani, ahol csakis ő gazdagíthatja.” Ezenfelül bízik a közönségben is, mely szívesebben fogja fogadni a jót, mint a rosszat, a friss vizet az állom lórénél.” Legvégül pedig különösen bízik az ifjúságban, melyet „iskoláinkban vezetünk a forráshoz, minden forráshoz, melyből tiszta ital fakad.”

Ekkora optimista életakará-
 nak, ennyi megható bizalom-
 nak hitvallója, aki a legneme-
 sebb, legtisztább fegyverrel, a művészet fegyverével harcol a zsidó lélek újjászületéséért, sokszorosan megérdemli a sors-
 tól, hogy bizalomtól áthevített hitében ne érje csalódás!

Békéscsaba gyásznapja

A békéscsabai zsidóság a deportálásban és munkaszolgá-
 latban elhalt szeretteik emlé-
 kére június 27-én esztörtökön, (ez volt a második Jahrzeit) teljes munkaszünettel és általá-
 nos böjttel egybekötött gyász-
 napot tartott. A gyásznappeség templomban kezdődött, ahol Stern Oszkár helybéli főkantor gyászeneké és a békéscsabai Sömer-gyermekotthon ének-
 kara gyászdalai után dr. *Salgó László* pesti rabbi tartott emlékbeszédet. A gyászsistentis-
 tet után az egész város zsidó lakossága várt menetben kivo-
 nult a temetőbe, ahol a jelké-
 pes Auschwitz-i sir előtt foly-
 talódott a megrendítő gyász-
 ünnepe, Stern Oszkár főkan-
 tor El Molé Ráchlamin imá-
 jába bele-beleesükköt a gyász-
 toknak zokogása. Majd dr. *Salgó László* rabbi lépett a szószék-
 re és kegyeletes szavakkal emlé-
 kezett meg a mártirokról, ki-
 emelve azt, hogy a jelképes
 auschwitzi sir örök mementó
 kifelé, emlékeztet arra, hogy
 4000 békéscsabai és sok szá-
 ezer magyar zsidó élete pusztult el, amiért örök időkre fe-
 lelés e hon minden lakója, de
 memento a jelképes sir befelé,
 mindazok akiket Isten életre
 ítelt kell, hogy az elhunyt már-
 tirok emlékében és szellemé-
 ben folytassák a szabadság
 megújított korszakában meg-
 kezdett életüket. A temetőből
 együtt vonult vissza a közön-
 ség a templomba, majd innen
 az ortodox hitközség Béth Il-
 midrásába ahol Szijum ünnep-
 séget rendeztek.

KÜLÖNBEJÁRATU, szépen burorozott
 utani szoba fürdőszobahaszrálatjal
 (autogaiser) egy or részére kiadó,
 V., Csáky u. 12. II. 12.

Angliai család

Intial háztartásban
 alkalmazottat keres. Cím: Degob in-
 formációs osztály, Bethlen-tér 2. I. 22.

FRANCIAORSZÁGBÓL visszatért, per-
 fekt francia, angol, német tudással
 elhelyezkednék gyermek mellé. „Pá-
 ris” jelgére a kiadóba.

UTLEVÉL

GYORSFÉNYKÉP PÁRISI
 3 drb. 15.— NAGY
 5 drb. 20.— ARUHÁZ

Aszedei általános izraelita iskolához 4 tanítói és 4 tanári állásra

pályázhatnak a héber nyelv és vallás tanításában jártas okl. tanítók, — a magyar nyelv, történelem, — mennyiségien fizika, — földrajz, természetrajz tanítására képesített polgári, vagy középiskolai tanárok, a'apvizsgázott tanárjelöltek, nők is. Megfelelő pályázó az igazgatással megbízható. Művészeti tárgyak, testnevelés, gyakorlatok tanításának tudása előnyben részesül. Véglegesítés az államsegély engedélyezésétől függ. Okmányolt pályázatok a megjelenéstől számított 21 nap alatt a Szegedi Zsidó Hitközséghez (Szeged, Margit-u. 20.) intézendők.

Felhívjuk

mindazokat, kiknek személyesen vagy családjuk részéről a Chevraóban vagy annak intézményeiben bármilyen nemű alapítványuk van, hogy érdekük megvédése végett nevüket az alapítvány lehető megnevezése mellett „ALAPÍTVÁNY” jelleg alatt Boros hirdetőbe, Andrásy-ut 54., közölni szíveskedjenek.

FÜRDŐRUHA NŐI-FÉRFI

fehérneműkészítés

hozott anyagból, méret szerint. AZ UJ ÉLET OLVASÓINAK 10% ENGEDMÉNY. VIII., Szentkirályi-u. 2. (Rákóczi-ut sarok.) Musz. özv. üzlete.

TALESZ, T'FILM

mezusa, csesz, megile és héber könyvek VÉTEL, ELADÁS, JAVÍTÁS. Járzeittábla készítését vállalom. UNGAR MÓR. Király-utca 17., kapu alatt vagy 1. emelet 4.

Tisztviselőnőt

vagy tisztviselőt szép kézírással felvesszünk. Állandóan „Előrendű számológ” jellegre Singer Hirdetőroddába, Wesselenyi-u. 35.

Popper

Talesz vétel, tisztítása Holló-utca 12. földsz. 4.

ELLENŐGÉN urat KISVÁRDARÓL keresem. Gimét adja le a kiadiba.

A Pesti Izr. Hitközség gimnáziumainak kitűnő szereplése a budapesti középiskolai tanulmányi versenyeken

Még a két világháborn közöti időből emlékeztet a zsidó gimnáziumok tanulóiak nehéz körülmények mellett tanúsított értékes helytállása a budapesti középiskolai tanulmányi versenyeken. A helyzet romlásával előbb a zsidó tanulók részvétele szűnt meg, később magukat a versenyeket sem lehetett megtartani. Most az 1946-47-es tanév befejezésével a Főigazgatóság ismét megrendezte a tanulmányi versenyeket, amelyek természetesen most már ismét résztvettek a Pesti Izraelita Hitközség fiu. és leánygimnáziumainak kiváló diákjai. A deportálás és megpróbáltatások nyomait selymő tanárok és diákok együttes munkájából — a szénszűnettel tarkított rövid tanévek ellenére is — csodálatos, az iskolák anelesciben eddig még fel nem jegyzett eredmény született:

50. budapesti középiskola 26 helyezést elérő középiskolája között a Pesti Izraelita Hitközség fiugimnáziuma a második, a Pesti Izraelita Hitközség leánygimnáziuma a hetedik — a budapesti leánygimnáziumok között az első — helyen végzett. Ennek az eredménynek értékelésére hadd álljon itt az első 10 iskola pontozása.

1. Állami Petőfi Sándor gimnázium 38 pont, 2. Pesti Izraelita Hitközség fiugimnáziuma 37 pont, 3. Evangélikus gimnázium 31 pont, 4. Ciszterci rend Szent Imre gimnáziuma 26 pont, 6. Állami Madách Imre gimnázium 22 pont, 6. Állami Kölcsey Ferenc gimnázium 21 pont, 7. Pesti Izraelita Hitközség leánygimnáziuma 18 pont, 8. Angol kisasszonyok leánygimnáziuma 17 pont, 9-10. VI. ker. Állami leánygimnázium, Kegyesrendi gimnázium 11-11 pont.

Itt említjük meg, hogy a fiatal „Tarbut” gimnázium is — egyik kitűnő tanulója révén első jelentkezésekor már 1 pontot szerzett és így helyezést ért el a budapesti középiskolák sorában. Az eredmény jellegzetes formában beküldött pályázatokból és a helyszínen irt versenydolgazatokból adódott, úgy, hogy az A. hely: 8 pont, II. hely: 6 pont, III. hely: 4 pont, IV. hely: 3 pont, V. hely: 2 pont, VI. hely: 1 pontnak számított. A szép eredményt a következő tanulók érték el:

VERSENYEK:

Angol nyelv (15 dolgozat): 1. Popper Mihály, 2. Ungár Endre, a Pesti Izraelita Hitközség fiugimnáziuma VIII. o. tan.

Történelem (21 dolgozat):

1. Major Klára, a Pesti Izraelita Hitközség leánygimnáziuma VIII. o. tan., 4. Földi Tamás, 6. Székely Tamás, a Pesti Izraelita Hitközség fiugimnáziuma VIII. o. tanuló.

Magyar (33 dolgozat):

4. Kondor Irma, Pesti Izraelita Hitközség leánygimnáziuma VIII. o. tanulója.

PÁLYÁZATOK:

Magyar (20 pályázat):

4. Barna Éva, Pesti Izraelita Hitközség leánygimnáziuma VIII. o. tanulója.

Történelem (15 pályázat):

2. Földi Tamás, a Pesti Izraelita Hitközség fiugimnáziuma VIII. o. tanulója, 3. Berkovits Tibor, VI. o. tanulója.

Társadalomtudomány (11 pályázat):

4. (holtversenyben) Vadász Iván, a Pesti Izraelita Hitközség fiugimnáziuma VIII. és Ladányi Péter VI. o. tanulója.

Földrajz (7 pályázat):

4. Barkai Tamás, a Pesti Izraelita Hitközség fiugimnáziuma VIII. o. tanulója.

Mennyiségien (12 pályázat):

6. Glück Vera, a Pesti Izraelita Hitközség leánygimnáziuma VIII. és Sós Vera VII. o. t. közös pályázata.

A mennyiségien versenyen Mayer Imre „Tarbut” gimnázium VIII. o. tanulója hatodik lett.

A versenyen és pályázaton I-III. helyet elért tanulókat a vallás- és közoktatásügyi minisztérium pénzjutalommal tüntette ki. A jutalomdíjakat a budapesti főigazgató díszes ünnepség keretében osztotta ki július 1-én, kedden délelőtt 11 órakor a Madách gimnáziumban. Az ünnepség folyamán az I. díjjal megjutalmazott tanulók dolgozatukból olvastak fel részleteket. A főigazgató elismerésének adott kifejezést és a kitüntetetteket példaként állította az ifjuság elé.

Az egész magyar zsidó társadalom is büszkeséggel tekint a zsidó iskolák kiváló jaira és leányaira. Az elért eredmény a tanulók szorgalmának és intelligenciájának, valamint a buzgó tanárok szakavatott munkájának közös terméke.

AMikéfé közgyűlése

A 105 éves Mikéfé évi rendes közgyűlést a Pesti Izraelita Hitközség dísztermében tartotta meg. Képviseletük magukat a Pesti Izraelita Hitközség, a Pesti és Budai Chevra Kadisá, a Joint, a környék hitközségei, a templomkörzetek, a zsidó jótéti és kulturális intézmények. Komját Ernő az egyesület elnöke mindenekelőtt megemlékezett az egyesület mártírjairól. Emléküknek egy perces néma gyászszal hódolt a gyűlés közönsége. Az elnök ezután tájékoztatást nyújtott a két intézmény fejlődéséről, bejelentve, hogy a Hermán-úti tanoncoktatóintézmény immár önállóan vezeti az egyesület. A kertészképzőtelepen a Dror-mozgalommal együttműködve szintén eredményes munkát végeztek. A Joint részéről ígéretet kaptak a legszükségesebb beruházások elvégzésére. Kiemelte a fővárosi lelkesítő készségét az intézmény, iránt, melyről munkatársai, Lichter Sándor alelnök és Leveles Gábor előjáró több alkalommal beszámoltak.

Az elnöki beszámoló után Kertész Ödön igazgató ismertette az év eseményeit, az intézmények nevelői munkáját, a mérleg adatait és az adományozók neveit, elsősorban említve a Jointot, a Pesti Izraelita Hitközséget és a Pesti Chevra Kadisát. A jelentéssel kapcsolatban a közgyűlés a vezetőségnek és a számvizsgálóbizottságnak megadta a felmentvényt és elfogadta az 1947. évre szóló költségvetést. A Pesti Izraelita Hitközség nevében dr. Katona József rabbi, a Pesti Chevra Kadisá nevében dr. Steiner Marcell elnök, a Fővárosi Gyermejjótéti Központ részéről Nemes Lipót igazgató üdvözölte a Mikéfé. A Joint gyermekosztálya nevében Révész Percz, Erec és egyben a Dror mozgalom üdvözlését Jozsef Rejtő sófiach fejezte ki, a jótéti intézmények nevében Grünfeld Miksa elnökasszony és Guttman Sámuelné szólaltak fel. Fried Ignác, dr. Friedmann Ignác, Groszmann Sándor, Nagel Marcell, dr. Reiss Sándor, Horváth Albert felszólalásaira Komját Ernő válaszolt, kihangsúlyozva Stöckler Lajos hitközségi elnök segítő készségét, rámutatott a benyújtott indítványokkal kapcsolatos intézkedésekre, majd a teljes három órát igénybe vevő közgyűlést berekesztette.

Orth. kóser kétszersült

mindennemű pék- és cukrászsütemények

WEISZ MÓR DEB-UTCA 22

WEISZ CUKRÁSZDÁBAN reggel tejes ételek, fagyalt ismét kapható.

1947 június 23–29-ig érkezett munkaszolgálatos hadifoglyok névsora:

Orbán Miklós, Bp., Liliom-
utca 39.
Lőrinczi András, Bp., Ho-
ránszky-u. 10.
Dr. Somogyi István, Bpest,
Hungária-ut 103.
Weinstein József, Sátoralja-
ujhely.
Balázs József, Bp., Bajza-
utca 47.
Dr. Füzes Pál, Bp., Visegrádi-
utca 9.
Barnai Albert, Pestszerterzsé-
bet, Pöltenberg u. 19.
Hunwald László, Bp., Gömb-
utca 31.
Lusztig Sándor, Ujpest, Kassa-
ut 13.
Waldmann László, Bp., Kő-
bányai-ut 42.
Dombrádi Zoltán, Bp., Csengery-
u. 25.
Aezel Péter, Bp., József-krt. 2.
Kempfi Frigyes, Bp., Szt. Ist-
ván-krt 23.
Grünberger Sándor, Bp., Ga-
rai-u. 22.
Kőrösi István, Cegléd, Hule-
utca 3.
Schlésinger László, Omán, u.
p. Szolta, Borsod m.
Böhm Károly, Bp., Teréz-
krt. 25.
Rosenwasser Mór, Nagy-
csed.
Rosenfeld Imre, Miskolc.
Láng Ernő, Bp., Eötvös-u. 19.
Dr. Güttik Zoltán, Bp., Király-
utca 102.
Székely Géza, Bp., Üllői-ut 44.
Günshberger László, Bp., Ho-
dok-u. 10.
Elehler Lajos, Tolcsva.
Stern László, Bp., Zsófia-u. 4.
Grosz László, Bp., Klauzál-
u. 5.
Földi Károly, Bp., Szt. István-
körut 28.
Weisz László, Bp., Füzér-u.
27/a.
Steier József, Vasvár, Gersel-
utca 2.
Kohn Pál, Pécs, Szabadság-u.
Adler Tibor, Bp., Akácfa-u. 13.
Müller Adolf, Bp., Tavasz-
mező-u. 2.
Fuchs László, Bp., Székely
Bertalan-u. 27.
Kreihel Zsigmond, Bp., Nép-
színház-u. 59.
Polatssek Pál, Kunhegyes.
Binét Ernő, Debrecen.
Scher Oszkár, Bp., Népszin-
ház-u. 12.
Lehovits László, Miskolc.
Klein László, Miskolc, Szent-
páli-ut 2.
Klein József, Nagydobos.
Gulyás Vilmos, Bp., Nagy La-
jos király-ut 189.
Lichtenstein József, Bpest,
Orczy-ut 31.
Ehrenthal Miklós, Ujpest, Ár-
pád-ut 19.
Tolnai Sándor, Mezőtegy, Dó-
za György-ut 18.
Fleischer Jenő, Eger, Kertész-
utca 25.
Freibert Lajos, Bp., Miskolci-
ut 100.

Heksehe Tibor, Fazekasboda,
u. p. Püspöklak.
Steinberger Sámuel, Pápa,
Kis-tér 2.
Gesmai Károly, Budapest.
Czeglédi István, Bp., Hársfa-
utca 27.
Czitrom Izidor, Jánoshalma.
Baroc Ferenc, Bp., Kádár-u. 4.
Winkler Miklós, Budapest.
Telkal Róbert, Bp., Lehel-
utca 49.
Gold Lajos, Szombath., Deák
Ferenc-u. 22.
Goldberger Hermann, Bűd-
szentmihály.
Bauk Tibor, Budapest.
Frisch Mór, Olsvaapáti.
Schmidt Sándor, Bp., Nép-
színház-u. 22.
Fogel László, Bp., Dob-u. 20.
Klein Kálmán, Berettyóújfalú
Krausz Antal, Turkeve.
Dr. Salamon József, Miskolc,
Széchenyi-u. 58.
Majer Tibor, Bp., Verseny-
utca 14.
Dr. Schwarz László, Bp., Rá-
day-u. 24/b.
Hirsch György, Kiskunhalas.
Rápoth Tibor, Pécs, Kos-
sulth-u. 24.
Grossmann Andor, Bp., Er-
zsébet-krt. 26.
Spitzer Ferenc, Pécs.
Dr. Gárdonyi Imre, Bp., Bos-
nyák-u. 1.
Elek Lajos, Bp., Katona J.-
utca 25.
Drach Egon, Sopron, Walder
J.-u. 18.
Schwartz Endre, Budapest.
Herskovits Salamon, Máté-
szalka.
Silker József, Pomádi.
Lőwi Ottó, Kaposvár, Korona-
utca 7.
Schwarz Géza, Polgár.
Csillag György, Bp., Klauzál-
utca 23.
Steiner Ernő, Bp., Kiskorona-
utca 34.
Benedek Sándor, Rum, Vas
megye.
Ehrlich Zoltán, Szolnok.
Neiger Zoltán, Hejőcsaba.
Fleischmann Endre, Bpest,
Üllői-ut 95.
Fried János, Bp., Dob-u. 19.
Steier József, Vasvár.
Fekete Tibor, Bp., Rákóczi-
ut 32.
Stern Nándor, Bp., Pongrád-
ut 7.
Dr. Kelen József, Bp., Fürst
Sándor-u. 10.
Berliner József, Budapest.
Faragó Tamás, Orosháza,
Bocskay-ut 1.
Szívó András, Bp., Sziget-
utca 39.
Waldmann Mór, Debrecen.
Dr. László Andor, Bp., Tar-
cali-u. 2.
Lőwi Sándor, Pestszerterzsé-
bet, Nagy S.-u. 20.
Horovitz József, Hajdubah-
ház.

Grossmann György, Orosháza,
Allomás-u. 6.
Imrei László, Bp., Nürnberg-
utca 19.
Faragó József, Jánoshalma,
Fő-u.
Szaboles István, Turkeve.
Fischbein Dezső, Megyaszó.
Weisz Miklós, Nagykanizsa.
Herskovits Ferenc, Hidasné-
meti.
Fenyves (Finkelstein) Tibor,
Bp., Sziv-u. 47.
Berger György, Zalaegerszeg.
Grünbaum Henrik, Sümeg,
Zala m.
Schlanger József, Szombat-
hely, Kőszegi-u. 18.
Czeizler József, Ujpest, Dó-
za György-ut 8.
Havas István, Szeged.
Lőwi Sándor, Bpest, Teréz-
körut 25.
Forjecz László, Bp., Tölgyfa-
utca 16.

1947 június 24-én d. u. érkezett hadifoglyok névsora:

Ehrenthal Miklós, Budapest.
Kovács Zoltán, Bpest, Marx-
tér 4.
Diek Miklós, Bp., Paulay Ede-
utca 16.
Mezei György, Tiszaföldvár.
Pollák Béla, Vág.
Rózsa László, Pécs, Jókai-
tér 11.
Kardos István, Kecskemét,
Séta-tér 20.
Dr. Katz Miklós, Pápa.
Berger Gyula, Bp., Csengery-
utca 3.
Herz Miklós, Ujpest, Jókai-
utca 6.
Häber Ferenc, Bp., Sziget-
utca 40.
Szántai Sándor, Bp., Práter-
utca 63.
Katz József, Kecskemét.
Láng Imre, Bp., Alpár-u. 3.
Weinberger Mór, Nyírmada.
Walder Alfred, Gyöngyös.
Zoltán Ervin, Bp., Sziv-u. 28.
Riesz Sándor, Bp., Csengery-
utca 10.
Auszpitz András, Kemeese.
Maudelbaum Pál, Bp., Agg-
teleki-u. 19.
Dr. Fenyves László, Bpest,
Altala u. 75.
Szász Endre, Bp., Táttra-utca
20 a.
Lehovits Dezső, Debrecen.

1947 június 25-én érkezett hadifoglyok névsora:

Sonnenstein Fülöp, Bara-
nyamagoc.
Föld Ferenc, Kapuvár.
Láng Alfred, Budapest.
Dr. Gellért György, Miskolc.
Reich Dezső, Miskolc.
Jakabovits Emánuel, Miskolc.
Grünstein Sándor, Debrecen.
Podor Andor, Kunszentmik-
lós.
Weiser Dávid, Sátoralja-
ujhely.
Sonnenfeld Imre, Nagypirit.

Wilhelm Károly, Szombath.
Blum Sámuel, Debrecen.
Klein Béla, Sátoraljaújhely—
Bp., Pannonia-u. 18.
Angyal Béla, Budapest.
Taub Izidor, Nyírbököny.
Trepper László, Budapest.
Krausz Ernő, Szombathely.
Czikk Sándor, Bp., Vajdahun-
nyad-u. 12.
Stein József, Budapest.
Mihály Ármán, Debrecen.
Breuer Pál, Bp., Lajos-u. 4.
Vincez László, Bp., Kresz G.-
utca 14.
Várnai Vilmos, Bp., Nagy-
diófa-u. 19.
Halmos Zoltán, Bp., Tüzoltó-
utca 23.
Zelinger Sándor, Bp., Fáy-
utca 16.
Kohn Jenő, Kispeszt, Rózsa-
utca 16.
Adler György, Bp., Akácfa-
utca 13.

Dr. Kolben György, Bpest,
Csáky-u.
Schwarz Sándor, Demecser.
Verbau Miklós, Pestszerter-
zsébet, Almási-u. 14.
Kemény Tibor, Bp., Klauzál-
utca 5.
Klein József, Nyírmada.
Heimann László, Bp., Vág-
utca 1.
Vajda György, Miskolc.
Scheiber Kálmán, Bpest, Eöt-
yös-u. 48.
Rudó Tamás, Bp., Podma-
gyiczky-u. 51.
Weisz Lajos, Pestszentlőrinc,
Filtex-gyár.
Buck Tibor, Bp., III., Ürömi-
utca 13.
Kannmann József, Bp., Sző-
velség-u. 17.
Frankfurt József, Bp., Szövet-
ség-u. 21.
Markovits József, Bp., Vig-
utca 20.
Kálmán György, Bp., Klauzál-
utca 23.
Fülöp Miklós, Bp., Nagydio-
fa-u. 5.
Reichart Gyula, Jánoshalma.
Kovács Miklós, Bp., Losonci-
utca 15.
Berger Jenő, Zalaegerszeg.
Steiner Pál, Bp., Dob-u. 70.

Leitner Ferenc, Monostor-
pályi.
Klein Tibor, Budapest.
Goldmann Vilmos, Budapest.
Dr. Hermann György, Buda-
pest.
Deutsch Zoltán.
Kömöves Béla, Rákospalota.
Ausch Lipót, Rákospalota.
Deutsch Pál, Budapest.
Dr. Vajda István, Debrecen.
Dr. Friedländer Jenő, Tisza-
köz.

Révész Imre, Budapest.
Breuer Bernát, Budapest.
Lorsehy Sándor, Budapest.
Löwy Mór, Budapest.

Eckstein György, Budapest.
Lipsitz Mór, Budapest.
Grán Árpád, Zomba.
Fisch Ferenc, Gyöngyös.

1947 június 26-án érkezett hadifoglyok névsora:

Kaufmann Béla, Budapest.
Kaufmann Béla, Budapest.

Rosenberg Tibor, Budapest.
Havas-u. 2.

Június 26., 27., 28., 29-én hazatért h difoglyok névsora:

Ujhelyi István, Tótkomló,
Kossuth-u. 20.
Berger Lajos, Bpest, Arany
János-u. 31.
Löwinger Sándor, Budapest,
Csengery-u. 8.
Rozenzweig Árpád, Budapest,
Czobor-u. 103.
Schwarz Simon, Budapest,
Horthy M.-ut 18.
Elefánt Sámuel, Sárospatak.
Lőbl László, Budapest, Bu-
lyovszky-u. 32.
Dr. Loránt Henrik, Budapest,
Széchenyi-rakpart 9.
Engländer Jenő, Miskolc,
Széchenyi-u. 87.

Löwinger László, Budapest,
Király-u. 73.
Weisz Lajos, Budapest, Csá-
nyi-u. 8.
Mandula György, Budapest,
Sziget-u.
Berger Artur, Csenger.
Kaupl Kurt, Budapest, Szent
István-körút 23.
Siegel László, Miskolc.
Kolbert Miklós, Budapest,
Kolosi-tér 1/b.
Windt Sándor, Tarcsl.
Lándauc Jenő, Budapest,
Bajcsy-Zsilinszky-u. 40.
Demiány Andor, Budapest,
Kossuth Lajos-tér 4.

153/1. tábor Nizsnij Tagil-ban maradtak névsora:

Rachrach Mór, Rákospalota.
Preis Roland, Pécs, utolsó
cim Budapest.
Tosler Albert.
Kertész György, Kalocsa.
Pogány Miklós, Bpest, Szt.
István-körút 17.
Feldmann Géza, Bp., Akácfa-
utca 59.
Klein Ignác, Bp., Maglódi-ut
122., Hársfa-u. 45.
Goldberger Vilmos, Bpest,
Nagydiófa-u. 16.
Koller Pál, Jászberény.
Lichtblau Sándor, Nyiregy-
háza.
Grünbaum Sándor, Budapest,
Szinyei Merse-u. 2.
Schwarcz József György,
Bp., Rákóczi-ut 47.
Spitz Miklós, Bp., Alsóerdő-
sor-u. 2.
Spitzer József, Bp., Klauzál-
tér 5.
Berger Sámuel, Budapest.
Müller Ferenc, Sárospatak.
Dr. Rothart László, Bpest,
Pasaréti-ut 65/b.
Dr. Kálmán Endre, Bpest,
Dalszínház-u. 2.
Klein Sándor, Nyiracsád.
Krausz Endre, Bp., Sziget-u.
41.
Katz Endre, Debrecen.
Szántó György, Bp., Thököly-
ut 44.
Rotschild Andor, Bp., Ver-
seny-u. 18.
Schwarcz László, Miskolc.
Vajda Ferenc, Bp., Somogyi
Béla-u. 14.
Hira László, Bp., Csengery-
utca 62.
Hirschora Pál, Bp., Rózsa-u.
Rozsza György, Bp., Bosnyák-
utca 7 b.
Neumann Miklós, Záhony.
Zweig Béla, Óbuda, Laktanya-
utca 23.
Dén György, Bp., Erzsébet
Királyné-u. 173.
Dr. Gross Lajos, Bp., Légrády
Károly-u. 12.
Holzer Tibor, Bp., Péterffy
Sándor-u. 5.

Gerő György, Bp., Salétron-
utca 6.
Weisz István, Bp., Szt. István-
körút 12.
Ébert Géza, Bp., Sas-u. 5.
Jolesz József, Újpest, Jókai-
utca 16.
Munk Károly, Bpest, Liszt
Ferenc-tér 13.
Ladányi Imre, Újpest, Baros-
utca 27.
Grünberger László, Budapest.
Klein József, Bpest, Király-
utca 82.
Kobza György, Bp., Lónyay
utca 20.
Halász József, Bp., István-ut
33.
Szirtes Pap György, Bpest,
Légrády Károly-u. 48.
Gross Imre, Nagyvárad.
Frenkel Sándor, Bp., Király-
utca 13.
Bergstein Pál, Bp., Sziv-u. 49.
Bondi István, Bpest, Nagy
Lajos-u.
Kissel Hermann, Nyiracsád.
Schäfer József, Bp., Fehér-
hajó-u. 8-10.
Szántó Tibor, Budapest.
Somló Tibor, Budapest.
Rothberger Mihály, Nyirbátor.
Kurz László, Budapest.
Schanberg Tibor, Bp., Király-
utca 72.
Wiesel József, Bpest, Nagy-
várad-u. 35.
Kohn Béla, Bp., Ó-utca 38.
Deutsch Lajos, Abaujszántó.
Schwarcz Imre, Villány.
Klein Tibor, Bp., Klauzál-tér
16.
Rétl Emil, Berettyóújfalú.
Weisbaum László, Nyírmár-
tonfalva.
Ehrmann József, Bpest, Nagy
Lajos-u. 100.
Krausz György, Budapest.
Weisz Ernő, Szombathely.
Lindenfeld Miksa, Tasnád.
Relaz Miklós, Nyiregyháza.
Handel Jenő, Bp., Rákóczi-
ut 26.
Spányi Tibor, Bp., Kókai-u.
31.

Hoch József, Pestszerterzsé-
bet.
Fenyvesi Lajos, Nagykán-
zsa.
Benedek József, Rum.
Májer György, Budapest.
Korda István, Pestszerterzsé-
bet, Iskola-u. 18.
Fleischer Miklós Márton,
Kiskörös.
Weisz Oszkár, Pestújhely,
Trafik.

Klein Andor, Poroszló.
Stein György, Bp., Izabella-u.
Kornfeld Dezső, Kiskörös.
Gottfried Gyula, Budapest.
Rehvi István, Budapest.
Scheiber Ignác.
Weisz Hermann, Sátoralja-
ujhely.
Balázs György, Bp., Tatra-u.
31.
Gábor László, Bp., Visegrádi-
utca 14.

Más táborban levők:

Welsz Kain, Újpest, József-
utca 19.
Jónás Károly, Budapest.
Szántó György, Budapest.
Mátyás Andor, Nagyvárad.
Weil István, Budapest.
Pável Zoltán, Budapest.
Poronn Béla, Onód.
Bruszt László, Budapest.
Breuer Endre, Budapest.
Kammer György, Budapest.
Köri László, Budapest.
Frenkel Imre, Budapest.
Weissenstock Jenő, Szarvas.
Somogyi György, Budapest.
Gyémánt György, Budapest.
Weiler Géza, Budapest.
Weisz József, Budapest.
Weisz Jenő, Budapest.
Gerai Tibor, Budapest.
Földes Károly, Budapest.
Krausz Béla, Debrecen.
Weintraub Jenő, Debrecen.
Heimann Zoltán, Füzesgyar-
mat.
Kohn Lajos, Miskolc.
Fischer Pál, Miskolc.
Grünbaum Miklós, Miskolc.
Rozsai Lajos, Budapest.
Reitmann Gyula, Földes.
Singer Miklós, Budapest.
Adler Zoltán, Budapest.
Krausz Pál, Miskolc.
Molner Pál, Komárom.
Gara György, Budapest.
Gross Géza, Budapest.
Halász Pál, Budapest.
Halász Zoltán, Budapest.

Ötvös László, Tatabánya.
Szege György.
Klein Tibor.
Szobáts Zoltán, Budapest.
Oberlender Gyula, Budapest.
Weinberger Ottó, Budapest.
Weinberger József, Budapest.
Révész Vilmos, Budapest.
Gedeon Sándor, Budapest.
Aszódi Sándor, Sándorfalva.
Sifblat Ferenc, Budapest.
Goldschmidt Béla, Kapuvár.
Adler Vilmos, Paks.
Wald Árpád, Budapest.
Frenkel Manó, Rákospalota.
Katzburg István, Cegléd.
Smilovits Ferenc, Budapest.
Huber István, Budapest.
Schwarz Béla, Budapest.
Bauer Béla, Budapest.
Gadstein József, Budapest.
Reiner László, Budapest.
Schwarz Tibor, Budapest.
Heller László, Budapest.
Geiger Ernő, Budapest.
Reichenberg Tibor, Budapest.
Lichtenberg Pál, Budapest.
Herskovits Lajos, Vác.
Krieger Ernő, Vác.
Spiegel Tibor, Budapest.
Kovács István, Budapest.
Kovács László, Budapest.
Trepper Tibor, Gyöngyös.
Trepper Endre, Gyöngyös.
Gárdos László, Gyöngyös.
Preeent Márton, Gyöngyös.
Fleischmann Albert, Ács.
Glück László, Budapest.

Munkaszolgálatosok hozzátartozóinak figyelmébe!

Az elmúlt héten hazatért hadifogolytranszportokban nagyobbszámú munkaszolgálatos került vissza otthonába, mint az előzőekben, és egyes láger-
rekből hitestestvéreink csaknem teljes számban hazaérkeztek.
A visszatértek között vannak többen, akik sem a DEGOB in-
formációs osztályán, sem másutt jeltek fel nyilvántartásban nem szerepeltek és így komoly re-
mény lehet olyanok hazatéré-
sére is, akikről ezideig nem volt hír.
Mint megbízható forrásból értesülünk, az orosz fogságban lévő munkaszolgálatosok folya-
matosan a transzportokkal együtt térnek vissza.
Az érkező munkaszolgálatosokról kártyákat készítenek. Ezeket személyi adataik mel-
lett felülírják fogságbaesésük idejét és helyét, a száradszámot

valamint azt, hogy tudomásuk szerint mi történt századuk többi tagjaival. Az eddig meg-
érkezett munkaszolgálatosok a következő századokból estek fogságba: I/5, II/3, III/3, 4/1, IV/3, 5/3, 6/5, 7, 7/2, 9/1, 9/5, 9/7, 9/VI, 13/3, 13/4, 16 musz., 17/1, 101/5, 101/7, 101/9, 101/10, 101/11, 101/12, 101/15, 101/21, 101/34, 101/51, 101/97, 101/320, 103/2, 103/11, 104/3, 104/6, 104/8, 105/2, 105/4, 106/8, 106/10, 106/11, 106/501, 102/2, 107/3, 107/4, 107/7, 107/8, 107/13, 108/9, 108/15, 108/35, 108/38, 108/42, 109/51, 109/54, 109/91, 105/15, 109/4, 109/7, 109/9, 109/13, 109/18, 109/23, 109/39, 110/2, 111/302, 118 vép, 118/11, 203, 501/3, 701/1, 701/12, 705/1. Az izek megtekinthetők szerkesztő-
ségünkben hétfőnaponként reggel fél 9-től délután 2-ig. (VII. Sip-utca 12. I. 26.)

FRÄNKEL JÓZSEF közér baromfiüzletét
Akácfa-u. 40. számból Akácfa-u. 50. sz. alá helyezte át

MUNKACSI ERNŐ: AKTUÁLIS KÉRDÉSEK

Új zsidó alkotmány

Az új alkotmány létrehozásának két előfeltétele van. Lehet-e a haladó magyar zsidóság zömét olyan közös nevezőre hozni, hogy az új alkotmány alapelveiben és lényeges rendelkezéseiben egyetértésnek, vagyis, hogy meglegyen — ha nem is communis opinio, de legalább is a közvélemény igényő akarata; másfelől a kormányhatóság részéről is találkozzunk a hozzájáruló készséggel, amely a felékeztet akaratának elismeréséhez és annak jogszabályként való megerősítéséhez vezet.

Mindkét előfeltételre vonatkozólag a mostani idők jó auspiciumok kísérik. A haladó magyar zsidóság vezető emberei és ügyeivel foglalkozó lelkiismeretes tagjai jól tudják, hogy felzárkózott szervezet nélkül céljainkat megvalósítani, a nagy pusztulás után megmaradt erőinket eredményesen felhasználni nem tudjuk. Azok a zökkenők, amelyek a zsidóság belső életében mutatkoznak és kifelé való aktivitását befolyásolják, mind visszavezethetők a szervezetlenségre. Ameddig nincsenek alkotmányos szervek, amelyek a demokrácia elveinek megfelelően, akaratelhatározásaink forrásai, amíg a megszületett elhatározások végrehajtására hivatott orgánusok megfelelően nem működnek, szóval amíg minden közösségi pozíció kétféleképpen elhelyezve és betöltve nincs, nem is várhatjuk ügyeink zökkenésmentes előrehaladását. Ezzel tisztában van a főváros és a vidék egyformán. És ha időnként ki is tör a főváros és a vidék ellentéte, ez valóságban nem az ellentétet mutatja, hanem az 1944. évi sorsalakulásnak egymástól eltérő elhajlásából származik. De amiként a fővárosi vezetőknél meg kell hajlaniuk a vidéknek sokkal nagyobb szenvedései és veszteségei előtt és tudniuk kell, hogy a vidék nélkül csak a sorsunk s erőnk lenne szerveztük, épp úgy a vidékiek is tisztában vannak azzal, hogy a nagy többséget alkotó fővárosi zsidóság a haladó magyar zsidóság motorja, és tegerősebb támasza. Ami pedig a kormány készségére vonatkozik — ellentétben a Pulszky—Aponyi-korszak halogató és kétesértékű hajlandóságával — fix elhatá-

rozással találkozunk. Az ez évi április 15-iki rendelet egyenesen felhív minket az új alkotmány megalkotására és azt a most átszervezett Intézőbizottság legfőbb feladatának tekinti. A közlésszerű elnök győri beszéde, — amit a zsidóság helyzetére és jövőjére vonatkozó legfrissebb magyar állami deklarációnak tekinthetünk, — felhívja a magyar zsidóságot az újáépítésre való részvételre és megállapítja, hogy már eddig is abban tevékenyen részt vett. Ez pedig a zsidóság kellő szervezése nélkül nem lehetséges. A történelemben bőven van példa arra, hogy nagy katasztrófák után a zsidóságot vették igénybe az ország újáépítésénél. (IV. Béla priviligiumot adott a hazai zsidóságnak és külföldi zsidóságot hívott be a tatárjárás után. Bourbon Károly nápolyi király szétzúzott országának gazdasági talpraállítását a zsidókkal akarta elvégezni. Végeredményben idelartozik az egyetlen felvilágosodott Habsburgnak, II. Józsefnek politikája is.)

Mi legyen tehát a teendő? Össze kell hívni az új alkotmányt elhatározó és megszavazó zsidó Országos Gyűlést. Az ideirányuló felkészítés az Országos Iroda Intézőbizottságától induljon ki, közjogi formát pedig az államfő elhatározásán alapuló kormányrendeletben találjon. Mintának vehetjük az 5504/1934. VKM. rendeletet, amely ugyanezt a célt szolgálja. A kibocsátandó rendelet állapítsa meg az Országos Gyűlés feladatát és szervezetét. Nem ilyen egyszerű a tagok száma, azoknak választási módja és az, hogy az egyes zsidó testületek (hitközségek, közsegkerületek) hogyan és milyen arányban válasszák azokat. 1935-ben az Országos Gyűlés tagjai voltak: hivatalból a felsőházi tisztséget betöltő rabbi és Rabbiképző Intézet igazgatója; választás alapján 200 képviselő, akik közül 100-at a VI. (Pest megyei) kerület, másik 100-at az összes többi közsegkerületek választották és pedig adófizető hitközségi tagjaik számarányában. A VIII. Sopron és Vas megyei 9 tagot, a IX. Zala és Somogy megyei 23 tagot, a X. Tolna és Baranya megyei 14 tagot, a XI. Veszprém és Fehér megyei 9 tagot, a XII.

Esztergom, Komárom és Győr megyei 11 tagot, a XVI. Borsod és Fehér megyei 9 tagot, a XII. XXII. Csongrád és Csanád megyei 23 tagot delegálták. Ezeket a képviselőket a közsegkerületek külön e célra egybehívott közgyűlésen választották meg. Ebben a vonatkozásban a közsegkerületek képviselőtestületi tagjai elektorok voltak, akik útján a hitközségek tagjai közvetve választották meg az

Országos Gyűlésbe delegáltakat. Ebben a rendszerben kettős „közvetítés” rejlik: A hitközségi tagok választják a közsegkerületi képviselőket és a közsegkerületi képviselők választják az Országos Gyűlés tagjait. Kétségtelenül ez nem ideális és nem feltétlenül utánzásra méltó. Viszont a zsidóság szervezeten belüli helyzetében gyakorlatias és gyorsan lebonyolítható.

(Folytatása következik.)

Dr. Joe J. Schwartz ismét Budapesten

Dr. Joe J. Schwartz a Joint európai elnöke, mint a magyar kormány vendége, Párizsból Budapestre érkezett. Eredetileg az volt a terv, hogy Mr. Leavitt, a Joint amerikai ügyvezetőjével egyidőben érkeznek hozzánk, de akadályoztatása miatt csak most látogatható el külön Magyarországra.

Dr. Joe Schwartz kedves és szeretett vendége a magyarországi zsidóságnak, amely őszinte és igaz háttal látja benne egyik legjobb barátját és támogatóját, amiről mindenkor igaz tanubizonyságot tett. Különösen közel érzi magához a múlt év június hónapjában történt látogatása óta, amikor sokszorosan bizonyosságát adta an-

nak, hogy milyen megértéssel és szeretettel viseltetik a magyarországi zsidóság ügyei és bajai iránt. Mint a múlt évben, ezúttal is, — egyelőre két hétre tervezett látogatása alkalmával — behatárolni kívánja tanulmányozni a magyarországi zsidóság szociális helyzetét, intézményeinek és szervezeteinek tevékenységét s természetesen ezzel kapcsolatosan a magyarországi Jointnak mindezekben a szervezetekben és intézményekben való szerepét, valamint jövő terveit és elgondolásait.

Ismételjük: a magyarországi zsidóság dr. Joe J. Schwartzban igaz barátját és nagy jövőjét köszönti.

Emléktáblaleleplezés Gyulán

Gyula város demokratikus lakossága és megmaradt kis zsidó tömege a fasizmus által elpusztított 420 deportálásban és munkaszolgálatban elhunytak emléktábláját leplezte le június 29-én, vasárnap d. e. 11 órakor. Az emléktáblát a temető főhelyén helyezték el jelképes sírholtal. Magán az emléktáblán az elhunytak neveit sorolták fel.

Az emlékmű előtt dr. Singer Ödön rabbi mondott beszédet. Beszédében felidézte a múlt borzalmainak, melynek fájó emlékét soha nem tudja a zsidóság elfelejteni. Utána dr. Lusztig helybeli ügyvéd, majd Kemény Imre, a zsidó Hitközség elnöke mondtak búcsúbeszédet. A gyulai Musz Antifasiszta Szövetség részéről Schner Dénes helyezte el a Szövetség koszorúját az emlékműnél és megemlékezett a bajtársakról és a gettóban elhalt testvérekről. A Musz Antifasiszta Szövetség budapesti megbízottjának, Zsudi Józsefnek beszéde következett. Kijelentette, hogy felkutatják a büntököket, bárhol bujkálnak. Dr. Molnár Jenő alispán és Dallos Ferenc polgármester a legőszintébb emberi hangon

álltak a gyászoló tömeg elé és biztosítottak nyújtottak személynéket arról, hogy Auschwitz nem fenyegetheti még egyszer a magyar zsidóságot. A Nemzeti Bizottság részéről dr. Blum László mondott nagyjelentőségű beszédet. A Magyar Kommunista Párt nevében László Mátyás, a Szociáldemokrata Párt nevében Kőrösi Endre, a Kisgazda Párt nevében Takács Ferenc, a Paraszt Párt nevében Less István mondtak nagyhatalmú beszédeket. A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége részéről Baloghé helyezte el a koszorút és mondott beszédet. Az ünnepségen a rendőrség és a katonaság egyaránt képviseltette magát és díszszakaszokat vonultatott fel. A gyászünnepségen Stern Oszkár kántor énekelt, majd a szertartást Hatiszával fejezték be.

Kivándorol vagy költözik?

Butorait, ingóságait szakszerűen becsomagolja és a világ bármely részére továbbítja.

HERCZEG ELEK

NEMZETKÖZI SZALLITMA NYOZÓ VÁLLALAT, Budapest, V., Aulich-u. 1. Tel.: 121—259. Okmányait beszerezzük. Díjtalan felvilágosítás.

OPTIKA • REICH • FOTÓ
VIII., RÁKÓCZI-UT 19
DIOPTRIA SZEMÜVEG KÉSZÍTÉS
ÉS NAPVÉDŐ **ÉS JAVÍTÁS**
MINDEN BIZTOSÍTÓ RECEPTEJT BEVÁLTJUK.

SZOMBATTARTÓ fogtechnikus keres tanulóit egyéves gyakorlati tanfolyamra. Sándor, IV., Váci u. 1. Tel.: 102—116.

DEMOKRATIKUS HÍRKÖZSÉGI PÁRT **GYÜLÉSEI**

A „Zsidó Egység” Demokratikus Hírközségi Párt az elmúlt két hétben ismét számos helyen tartott gyűlést, ahol az előadók részletesen vázolták a Párt célkitűzéseit. Az előadások iránt mindehol nagy érdeklődés nyilvánult meg.

A gyűlésekről az alábbi részletes beszámolót adjuk:

Junius 25-én a VI. kerületén

Iakó választó közönség gyűlt össze, hogy meghallgassa vezetőinek szavát. A színtől megfelleltem közönsége az őszinte szeretet megnyilatkozásával fogadta Stöckler Lajos elnököt és kíséretét, valamint a kerületi pártvezetőséget.

Pollák Lajos elnöki megnyitójában szívvel-érősen üdvözölte Stöckler Lajos elnököt a Zenakadémián megtartott ülésével kapcsolatban, melyen impozáns tervezetet ismerhettünk meg jövő munkáját illetően.

Kishegyi Árpád művészi ének-zsáma után Stöckler Lajos emelkedett szólásra. Bekapcsolódott az előtte szólónak szavaihoz és hivatkozott arra, hogy azok, akik ma rágalmatokat szórnak, még nemrégiben dícsérték és soha olyan prozódiaival, elgondolással nem jöttek, amellyel az ország zsidóságán valóban segíthettek volna. Továbbiakban kifejtette, hogy mi a zsidóság vezetőinek a munkafeladata. Nem ígéretek, hanem munka és a teljesítmény lesz a döntő.

Utána Feleki Dánielné fejezte ki a VI.-kerületi női társadalmának bizalmát a Zsidó Egység Párt elnöke és listavezetője iránt, úgy, ahogy ő nem hagyta el a zsidóságot, a legnehezebb óráiban sok tízezer testvérét, hogy leszünk mi is hűségesek hozzá és nem hagyjuk el, hanem híven követjük őt és a Zsidó Egység Párt zászlaját.

Majd Ripper Frigyes emlékezett meg Stöckler Lajosról, mint munkaszolgálatosról, aki személté veszélytől vissza nem riadt, teljesítette mindenkor a leg súlyosabb poszton felelősség és kötelességtudattal hajtvaa vállalt munkát és mi muszokok, ezért is híven kitartunk Stöckler Lajos mellett.

Domonkos Miksa válaszal azoknak a külső tényezőknak, akik még azt is kritika tárgyává teszik, hogy esetenként nyil-

vánosan véleményét mond. „Demokráciában nem lehet elvitatni a dolgozó rétegnek azt a jogát, hogy szabadon foglalhasson állást. Ezért a demokrácia jogán és a való helyzet ismeretében csatlakozik. Senki sem kívánhatja, hogy eltávolodjék attól a vezetőségtől, amely a legsúlyosabb időkben jól teljesítette kötelességét. Bűnösök, akik a konstruktív erőket szétforgácsolni szeretnék. Minden jószándéku embernek össze kell fognia, hogy a felekezeti béke jegyében védekezhessünk a neo-antiszemitizmussal szemben.

Végül Adler Sándor köszöntö meg az elnöknek a megjelenését. A szem nem hazudik, a szem a lélek tükré és az elnök látásmódja, hallgatósága szemében a fanatikus hitet és bizalmat látta, mint ahogy ezt a közönség Stöckler Lajos szeméből a becsületet zsidó ember tekintetét érzéki ki és ezért követni a vezetőjét.

A gyűlés Pollák Lajos zárószavával végződött.

Julius 26-án Stöckler Lajos meglátogatta a „Zsidó Egység” Párt

IV. kerületi választási bizottságát

Dr. Simonyi Simon szívvel-érősen szavai után Dr. Pásztor József ismertette röviden a Párt programját. Utána Stöckler Lajos világította meg a jelenlegi helyzetet boncolta a választási szükségessé voltának a kérdését, rámutatott azokra az okokra, amiért a Magyar Cionista Szövetség tagjai úgy érezték, hogy külön kell indulniuk és kifejtette, hogy ezek az okok nem helytállóak, a vádak alaptalanok és ezek mögött a vádak mögött mindenütt kiérződik néhány cionistának a szerepe, akik nem elsősorban az itt életben maradt zsidóság érdekében képviselik, hanem hűségüket és érdekeiket.

Vadász József, Gerő Sándor és Mátrai László külön-külön szempontból ismertették a belvárosi zsidóságának helyzetét, elismerték Stöckler Lajos áldozatos, nemes és céltudatos munkáját és ezek alapján biztosították hűségükről személyileg, valamint arról, hogy kivétel nélkül mindannyian úgy érzik, hogy a „Zsidó Egység” Párt zászlajánál a helyük. Ugyanígy nyilatkozott a belvárosi zsidóságon és lányok nevében Vezér Sándorné is. Továbbiak-

ban a felmerült problémákhoz hozzászólt még Jurovics Jenő és Mátrai Nándor.

Utána

XIV. kerület gyűlését

Látogatta meg Stöckler elnök, ahol Pollák Lajos ismertette a pártnak alakulását, programját és legközelebbi teendőjét. Majd Popper Lajos és Szerdahelyi Dezső hűségükről és a legteljesebb bizalomról tanuszkodtak. Üdvözlő szavai után Stöckler Lajos kérte a nagyszámú megjelentek bizalmát, nem a maga személye részére, hanem a „Zsidó Egység” Párt számára, amelynek feladata támogatni a pesti zsidóságot a jelen nehézségein és elvezetni egy boldogabb, biztonságosabb, gyűlöletmentes jövőbe.

Domonkos Miksa a sokat emlegetett gettó-időszakról nem szívesen beszél. Jobb azonban, ha hallgatunk róla azok, akik a nehéz időkben vagy ott sem voltak, vagy nem ütötték meg a mértéket. Azokat, akik korábban beszédekben az ő állítólagos gettóbeli mentőmunkájukra, vagy állítólagos elszervezett kárakra hivatkoznak, figyelmezteti, hogy a nehéz idők tanúi még élnek. Egyik-másik utólag „patentírozott” hősről lesújtóan lehetne nyilatkozni, ha a méltatlan igazságot akarjuk megmondani.

Még ugyanaz nap a késő esti órákban

a VII. külsőkerület

szervezőbizottságánál is megjelent Stöckler Lajos és Felkai Jenő köszöntő szavai után tárgyalta a megjelenteket főként arról, hogy milyen ma a zsidóság helyzete a belföldön és külföldön, mik a tervek a bajok kiküszöbölésére. Günsberger Elemér hozzászólása után baráti hangulatban folytatódott a beszélgetés, melynek eredményeként a megjelentek azzal a lelkes elhatározással távoztak, hogy tovább is igyekeznek minden tőlük telhető módon a Zsidó Egység Párt diadalához járulni.

Junius 16-án, hétfőn a Művész-kávéházban dr. Rácz Zoltán, Hahn Sándor és dr. Adler Sándor templomelőjáró, valamint Pollák Lajos ismertették a Párt programját. 18-án az Andrássy-ut 2. sz. alatti helyiségben dr. Fisch Henrik, dr. Végvári István és Adler Sándor tartottak beszámolót, Karvaly László heber énekszámokkal szerepelt.

Ugyanezen a napon a Royal-kávéház különtermében a VII. körzet dr. Váradi Jenő elnöklésével tartott értekezlet, ahol dr. Seifert Géza, Kulcsár Gyula és Salzer Ármán, valamint Sas Tibor a Musz nevében szólalt fel.

Junius 19-én számos ülése volt a Pártnak. A VII. körzet két helyen tartott ülést — a Magyar Színház-kávéházban,

ahol dr. Rácz Zoltán, Forgó Mihály és Domonkos István beszéltek, a Rio-kávéházban pedig Abrahamsohn Jenő, Baumfeld István és dr. Váradi Jenő, mint elnök szólt az összegyűltekhöz. Mindkét helyen Róbert Mária szavalt.

A IX. kerületben ugyanezen a napon a Korvin-kávéházban volt gyűlése a Pártnak. Kunszöldtér Vilmos elnököl, Tordai Judit szavalt és Pauze Gyula, Ripper Frigyes, Kemény Zoltán, valamint dr. Zahler Emil adtak programismertetést.

A Fészek-kávéházban ugyanezen a napon dr. Bródy Ernő és dr. Seifert Géza voltak a Párt gyűlésének előadói. — Schnürmacher Zoltán, a Bethlen-téri templom főkantora zsidó népi énekeket adott elő...

Az V. kerületben ugyancsak szorgos munka folyt. A Viktória-kávéház különtermében megtartott iparosgyűlésen Weinberger Tivadar, majd két nappal később ugyanitt a kerületi hadviseltek csoportja tartott gyűlést, ahol megjelent Stöckler Lajos is. Felszólalt Adlerján Antal és dr. Faludi Ferenc.

A XIII. kerületi tagozat Bulcsu-u. 21. sz. alatt megtartott gyűlésén dr. Lendvai Sándor, Radványi Andor előjáró és Glaser Edéné ismertették az Egység Párt programját.

A „Zsidó Egység” Demokratikus Hírközségi Párt XIV. ker. szervezete június 26-án a Thököly-utí Corso-kávéházban tartott ülést. Popper Lajos elnök megnyitójában Róbert Mária előadóművész szerepelt, majd Pollák Lajos, a VI. ker. párt-szervezet elnöke beszélt a Párt programjáról és kiemelte Stöckler Lajos szerepét és tevékenységét a multban. Szerdahelyi Dezső hozzászólása után Stöckler Lajos rövid, nagyhatalú beszédében vázolta a hallgatóság előtt, hogy ezt a választást és főleg az ezzel járó harcot nem az Egység Párt akarta, de rájuk kényszerítették. Domonkos Miksa hangsúlyozta, hogy a most folyó munka nem egyéb, mint folytatása annak a tevékenységnek, amely a gettó zsidóságának megmentésével kezdődött el. Dr. Pásztor József szólt ezután az összegyűltekhöz, majd Popper elnök bezárta az ülést.

A „Zsidó Egység” Demokratikus Hírközségi Párt V. ker. szervezete kedden, június 24-én Szt. István-körúti helyiségében nagygyűlést rendezett, amelyen Kázmér Sándorné fogadalmat tett az összegyűlt nők nevében, hogy a jövőben a zsidóság sorsa iránt sokkal nagyobb érdeklődést fognak mutatni, mint a multban, minthogy tisztában vannak azzal, hogy a közömbösség milyen súlyos következményekkel jár és járhat a jövőben is. Pauze Gyula felszólalása után Adlerján Antal szólt az összegyűlt nőkhez.

SIREMLÉKEK EICHBAUM MÓR és FIA
V., Rudolf-tér 3. (Margit-bidná!)
Szombaton zárva

Hirek Palesztináról

Teljes munkában a Ténymegállapító Bizottság

Korábbi beszámolóinkban hírt adtunk már arról, hogy a Palesztinával kapcsolatban leginkább érdekelt három fél közül csupán a Jewish Agency és a palesztinai kormány jelenlétének meg eddig az UNO-bizottság előtt, míg az arabok bojkottálják azt. A Jewish Agency és a palesztinai kormány a Ténymegállapító Bizottság előtt való megjelenési formája is jellemző a két fél magatartására. A Jewish Agency képviselői nyilvános üléseken a sajtó előtt mondják el beszédeiket, jelentéseiket és javaslataikat, míg a palesztinai kormány csakis titkos üléseken volt hajlandó megjelenni az UNO előtt és csupán abban az esetben, ha ezen az ülésen még a Jewish Agency összehívott tisztje sem mutatkozik. Általában a nemzetközi sajtóban igen nagy meglepéssel kommentálják azt, hogy a cionizmus nevében nem a pártok mondják el véleményüket az UNO-bizottság előtt, hanem egyedül csupán a Jewish Agency jelenkezik a hivatalos cionista állásponttal. Annál jobban elítélik az arabok távolmaradását, amit kétszínű politikával magyaráznak. A Palesztinai Arab Főtanács megengedheti magának azt a luxust, hogy a sértett fél szerepét vállalva magára, távolmaradjon, mert ugyanakkor tudja, hogy az Arab Liga államai megfelelően képviselik álláspontjukat, majd az UNO közgyűlésén és különben is nekik nincs szükségük arra, hogy álláspontjuknak híveket szerezzenek, mert legfőbb támogatóink maga az angol kormány. Egyébként is kényelmetlen lenne számukra, hogy a Ténymegállapító Bizottság kérdéseire válaszolva, adatokat lennének kénytelenek mondani a palesztinai arabság előnyösebb helyzetéről, a többi arab államokhoz viszonyítottan.

Múlt heti beszámolóinkban ismertettük Moshe Shertok-nak

a Ténymegállapító Bizottság előtt mondott beszédét. E tanúságtétel célja bevezetés volt csupán, tények közlése, anélkül, hogy a jelenleg folyamatban lévő aktuális problémákról a Jewish Agency politikai álláspontját közvetítette volna. E felvilágosító előadását, amelyet jogosan „cionista és palesztinográfiai alapismeretek” címmel illelhetnénk az UNO bizottság tagjainak kifejezett kívánságára tartotta meg.

Az előadás után a bizottság tagjainak kérdéseire felelt Moshe Shertok. A belga bizottsági tag a Jewish Agency és a palesztinai kormány közötti együttműködésről kívánt hallani. Shertok kijelentette, hogy 1939-ig igen sok együttműködési terület adódott. Azóta azonban a helyzet igen megromlott. Az együttműködés sarokköve ugyanis a „Fehér Könyv”-politika. „Véleményünk szerint a kormány megsértette a mandátumot, azaz a palesztinai alap-törvényt. A jelenlegi politika éles ellentétben áll a mandátummal.” Arra a kérdésre, hogy ki tekinthető törvényesen zsidónak Palesztinában, Shertok azt válaszolta, hogy a vallási hovatartozás a lényegében meghatározó szempont, ami nem jelenti azt, hogy a vallási formák feltétlen betartását követelnék. Mindaddig, amíg egy zsidó nem tér át valamely más vallásra, zsidónak tekintik. A jugoszláv bizottsági tag a földvásárlási tilalomról kívánt hallani. Shertok a bizottság legnagyobb meglepetésére kijelentette, hogy a földvásárlási jog szempontjából Palesztina a föld egyetlen országa, ahol faji megkülönböztető törvények még érvényben vannak. Általában megállapítható, hogy a Bizottság tagjainak többsége járattalan a Palesztinával kapcsolatos ismeretekben.

Zsidó Állam egész Palesztinában — a Jewish Agency követelése

A Jewish Agency politikai álláspontját illetően e sorok írása közben feltűnő jelentést kaptunk. A Jewish Agency Végrehajtó Bizottságának teljes ülésén elhatározták, hogy az UNO előtt, a politikai tanúságtétel folyamán teljes Nyugat-Palesztinát, tehát az egész Jordán- és Földközi-tenger közötti területet a Negevvél együtt követelni fogják a felállítandó Zsidó Állam számára.

A palesztinai kormány képviselői is megjelentek már a Ténymegállapító Bizottság előtt és bár csupán titkos ülésen mondják el jelentéseiket, azokból néhány adat mégis a nyilvánosság elé került. A Bizottság tagjai elsősorban az engedély nélküli bevándorlással kapcsolatban tettek fel kérdé-

seket. Guatema képviselője, Dr. Granados kényes helyzetbe hozta a jelenlévő kormány megbízottakat. Arról kért felvilágosítást, hogy vajon illegális bevándorlónak kell-e tekinteni azt a személyt, aki a Fehér Könyv rendelkezései ellenére ugyan, de a Nagybritanniára is kötelező mandátum szellemének megfelelően kíván Palesztinába jönni. A palesztinai kormány államtitkára erre az egész angol politikára jellemző kijelentést tette: „A mandátum csupán okmány és nem törvény”. Granados bizottsági tag azonban kitért azon álláspontja mellett, hogy a mandátum nemzetközi szerződést jelent és annak megsértése törvénytelen cselekedet. A mandátum bátorítást ad a bevándorlásra és semmi-

esetre sem kívánja meggátolni azt. A kényelmetlen kérdések özönében a kormányképviselőknek is el kellett ismerniük annyit, hogy az elmúlt huszonöt

év folyamán a palesztinai arabság életmódja — különösen az egészségügy, táplálkozás és nevelés terén — erősen emelkedett.

Külön albizottság gyűjt a galut minden részéből érkező zsidó javaslatokat

A Ténymegállapító Bizottság önmagából négytagú albizottságot küldött ki abból a célból, hogy ezek dolgozzák fel egyrészt azokat az írásos kérvényeket, amelyek az UNO előtt meghallgatásra vonatkoznak egyrészt, másrészt azokat a javaslatokat, amelyek a galut országainak zsidó álláspontját közvetítik el az Egyesült Nem-

zetek nyilvánossága elé. A Jewish Agency erőfeszítéseinek eredményeképpen egymásután érkeznek jelentések a Ténymegállapító Bizottsághoz, amelyekben egy-egy ország zsidósága egyhangúan követeli Palesztina kapuinak megnyitását az odakivándorló zsidók előtt, valamint Zsidó Állam felállítását a zsidók ősi országában.

A három halálraítélt ügye és a Ténymegállapító Bizottság

Ismeretes, hogy június 16-án a Ténymegállapító Bizottság első palesztinai ülésének napján a palesztinai katonai bíróságok hatáltra ítélték három zsidó fiatalembert, akiket az alkoi várbörtön felrobbantásával vádoltak. Az ítélet nemzetközi visszatetszést kellett, mert alkalmas arra, hogy az UNO Bizottság munkájának tartalma alatt rendezavarást keltsen az Országban. Ben Gurion éppen ezért az ítélet megváltoztatását kérte a High Commissionertől. Ezzel egyidejűleg az elítéltek hozzátartozói kérvényt juttattak el a Ténymegállapító Bizottság elnökéhez, az UNO közbelépését kérve. Általános meglepetésre az UNO Bizottság két teljes órán át tárgyalta a hozzátartozók kérvényét és az ülésről a következő hivatalos jelentést adta ki: „A mai napon a Bizottság a három halálraítélt hozzátartozóinak a Bizottság elnökéhez intézett leveléről tárgyalt. A levél arra kéri a Bizottság elnökét, hogy az 1947 június 16-án a jeruzsálemi katonai törvényszék által hozott ítéletek megváltoztatása érdekében járjon közre a kormánynál és a palesztinai katonai hatóságokkal. Ezzel kapcsolatban a Bizottság a következő határozatot hozta: a Bizottság többsége azt a véleményt fejezte ki, hogy a három halálra ítélet végrehajtása — amely ítéleteket éppen a Bizottság első ülésének napján hoztak — alkalmas lenne arra, hogy

kellemetlen következményekben megnehezítse annak a feladatnak elvégzését, amit az Egyesült Nemzetek közgyűlése a Bizottság számára kijelölt. Eppen ezért a Bizottság elhatározta, hogy elnökét felkéri, ez ügyben forduljon közvetlenül az Egyesült Nemzetek Főtitkárához és neki küldje meg a bizottsági ítélt jegyzőkönyvének másolatát, valamint a halálraítéltek hozzátartozóinak levelét abból a célból, hogy azokat a mandátárius hatalomhoz továbbítsa.”

Az UNO bizottság erőlyes fellépése igen kényelmetlen és kellemetlen helyzetbe hozta a palesztinai kormányt, amelynek államtitkára sürgős levelet írt a Bizottságnak, a halálraítéltek ügyével kapcsolatban. A levélben az államtitkár szükségesnek érezte annak hangsúlyozását, hogy a katonai törvényszék három halálra ítéletét a palesztinai kormány nem erősítette meg és a megerősítés nélkül azok nem jogerősek. Az államtitkár szerint az ügy a jogászok kezében van, ezért nem találja kívánatosnak külső személyek beavatkozását. Mindenestre máris érezhető, hogy az UNO Bizottság fellépése a három halálraítélt érdekében megfelelő eredményt hozott és hozzájárult a palesztinai közbiztonság megerősítéséhez, amelyben a Haganah zsidó önvédelmi szervezet egyre nagyobb feladatot vállal magára.

(GELLÉRT)

Nyaraljon **Mátrafüreden** az elismert
üdülési **SCHWARCZ PENSIÓBAN** (a volt Klein
pensió utóda)
Folyóvízes szobák, minden igényt kielégítő ellátás!
Cím: Schwarcz Ferenc, Mátrafüred, Kassai villa

CIÁNOZ MEZEI VACUUM VII., Akácfa-
takarít. Radirez utca 62. Tel. 221-895

SIRKÓ LÖWY-nél BUDÁN
II., Fő-utca 79 (Ganz-utcai vill. megállónál.) Leszállított árak!

ÜDÜLÉS, plhenés, gyógyulás, diéta
a magaslatti helyen fekvő

Noémi Penzióban.

Elsőrendű orth. ellátás. Polyözves,
egészséges szobák. Szabadidőhegy,
Cédus-u. 5 b. Telefon: 161-812.
Autóbetároló. Felhő-u. 11.

Parókák, frizettek

HAJMÜTEREM,
Mária Valéria-utca 17.
Lánchídnál.

Műgyetem közelében,
Budán vagy Pesten SZOBAT
keresek fiam részére szeptem-
berre, reggelivel, esetleg vacso-
rával. Dr. Bencze József Szom-
bathely, Király-utca 14.

ÜZEM ÜZLET HELYISÉGET

FELNER KÖZVETÍT

SZENT ISTVÁN-KÖRUT 30
(Marx-térnél Telefon: 129-792)

Kerti székek,
asztalok, sörkimérő pultok,
jégszekrények, billiárdok

olcsón

Rosenfeld

Telefon: 139-274

VIII. NÉPSZINHÁZ-U. 31.

PAPIR, ÍRÓSZER

üzletikönyvek, kartotékok,
amerikai naplók és átiró köny-
vek.

WEINBERGER ÉS FEJERNÉL,
VI., Deák-tér 6. (Anker-palota).
Tel.: 426-613.

Gyár, üzem, lakás

üvegezést

vállal

GOLDSTEIN BÉLA
VII., KAZINCZY-UTCA 53.

Kivándorlók!

Használt és új

Hajókofferok és bőröndök

nagy választékban

WEIL Népsház-26
utca

Telefon hívó: 136-816

BETEGTOLÓ önhajtású ko-
csik, eladás, kölcsönzés, Gyer-
mekkocsik. Sista, Damjanich-
utca 49. T.: 428-202/

Tanszersegély a Pesti Izr. Hitközség iskoláiban

A Pesti Izraelita Hitközség
oktatási ügyosztálya a demokra-
tikus iskolapolitika elvének
megfelelően a folyó tanévben
célul tűzte ki maga elé, hogy a
zsidó iskolák azon tanulói szá-
mára, akiknek anyagi okok kö-
vetkeztében tanszerek beszerzé-
se terén nehézségekkel kellene
megküdeniük, ingyenes tanszer-
t juttat. Ennek érdekében érin-
tekezésbe lépett az amerikai B'nai
Brith Youth Organization-nal,
amely minden várakozást felül-
muló mértékben hatalmas
mennyiségben küldött tanszere-
ket, ceruzákat, füzeteket stb.
Szállítási nehézségek követke-
ztében a tanszerek ugyan elég
későn érkeztek meg, mégis a
következő tárgyakat sikerült ki-
osztani az elmúlt tanév folya-
mán a Pesti Izraelita Hitközség
iskoláinak tanulói között:

Füzetek: 632 csomag, levél-
papír 48 csomag, notesz 212 db, pen-
kapsz 32 doboz, szappan 2 db, radír
113 db, ceruza 4 db, radír 20 db,
rasztó 50 füzet, tolltöröl 4 db,
tinta 31 üveg, fogpor 10 doboz, kréta
190 db, kréta 25 doboz, gumikarika
33 csomag, körző 92 db, jegyzet-
füzet 47 csomag, füzetláb 30 db, víz-
tesztölcsész 1 db, fogkefe 5 db,
cseresznye 9 csomag, zsinór 10 gom-
bolyag, színes papír 1 csom., tolltöröl
5 db, füzetlaperesítő 10 csom., bögy-
ragasztó 6 db, másoló papír 2 csom.,
pamut 10 gombolyag, ceruzahegy 8
db, rasztó eset 16 db, rajzszög
3 doboz, ceruzahegyező 3 db, színe-
zőkönyv 5 db, ceruza 3 orsó, jegyzet-
füzet 317 db, füzet 391 db, színes
ceruza 185 doboz, színes ceruza 62
db, színes ceruza 62 db, vonalzó
210 db, tollszár 212 db, tollhegy
19 csomag, tollhegy 367 db, írószér-
készlet 9 db, száritott gyümölcs 2
doboz, borék 17 db, szövegcsokor
1,83 kg, csokoládé 37 tábla, szövegcsokor
14 db, írószertároló 4 db, rajzpapír
23 csomag, rajzfüzet 4 db, ceruza-
hegy 4 doboz, ceruza 2021 db, csa-
varós író 5 db, repülő-levélpapír 10
db, varró 25 db, fésű 4 db,
cipőfűző 6 pár, olló 6 db, partitúra
1 üveg, írószertároló 4 db, gyermek-
játék 2 db, ajándékkönyvek 5 db,
bonbon 3 csomag.

Fenti tárgyakat a B'nai Brith
szervezetnek az Egyesült Álla-
mok egész területén levő sejtjei
küldték be számos csomagban.
A küldő szerv szempontjainak
megfelelően az érkezett segély
egy részét a PIII. oktatásiügyi
osztálya a tankerületi főigazga-
tóság rendelkezésére bocsátotta,
az állami iskolák tanulói kö-
zötti szétosztás céljából. Az is-
kolák tanulói természetesen
nagy örömmel és köszönettel
vették a kapott tanszereket,
amelyek az anyagi segítség

telmenően az amerikai zsidó
fiatalok testvéri szeretetét hoz-
ták el számukra. Az oktatási
ügyosztálynak a szervezett
való megállapodása értelmében
már most közölhető a zsidó
nyilvánossággal, hogy intézke-
dés történt a következő tanév
ingyenes tanszersegélyének már
a tanév kezdetén való biztosítá-
sára. A Pesti Izraelita Hitköz-
ség iskoláiban az arra rászoru-
lók a következő tanév elején a
B'nai Brith Youth Organization
jóvoltából ismét jelentős tan-
szersegélyben fognak részesülni.

G. E.

A zsidóság és az európai újságírás

Dr. Szilágyi Géza előadása
a P. H. L. Szabadegyetemen.

Dr. Szilágyi Géza, a kiváló
költő és publicista, csütörtökön
este, a Pesti Izraelita Hitközség
Szabadegyetemén érdekes elő-
adást tartott. Szilágyi Géza,
aki — talán nekünk mond-
hatjuk, — a modern ma-
gyar újságírás hatalmas és
bonyolult gépezetének évtize-
dekben keresztül egyik vezető
főmérnöke volt, a leghivatot-
tabb arra, hogy erről a tárg-
yról előadást tartson. De Szilágyi
Géza elsősorban költő és ez
nyilvánult meg igen érdekes
tanulmányában is. Nem volt
száraz számláló, sem pedig
lexikonszerű adathalmaz vég-
telen felsorolása, hanem valto-
más az újságíró hivatásáról,
feladatáról, kötelességeiről,
ennek az átkozott-áldott mes-
terségnek és pályának minden
örömeiről és csalódásáról. Szil-
ágyi Géza a modern újság-
írásról szóló tanulmánya napló,
amelynek egyik hőse ő maga.
De Szilágyi Géza nem saját
munkájáról írt, hanem azok-
nak a nagy zsidó újságíróknak
a tevékenységét ismertette, akik
éltek volt bár Angliában,
Franciaországban, Magyar-
országon, vagy Németország-
ban, fejlesztőleg hatoltak az
újságírás színvonalára, a lapot
élénkítő, mozgalmassá, színessé,
érdekesítővé és irodalmi
szemponból korszerűvé tették.
Plasztikus képet rajzolt Pul-
tzerrel, Havassal, Reuterről a
modern hírszolgálat külföldi
megalapításáról.

A mindvégig érdekesítő
előadáshoz a bevezető és záró-
szót dr. Róth Ernő mondotta.

Ellenzéki Zsidó Pártszövetség központi helyiségében Szt.-István-krt 13. sz. alatti választói gyűlésrendje:

Julius 3-án, csütörtökön dél-
után 6 órakor szövetségi nap.

Julius 4-én, pénteken délután
6 órakor választmányi ülés.

Julius 6-án, vasárnap délelőtt
11 órakor pálasztói gyűléseket
rendező kerületi vezetők gyű-
lése.

Julius 7-én, hétfőn délután 6
órákor hadifogoly hozzátartozók
ülése.

Julius 8-án, kedden délután 4
órákor panaszbizottsági ülés,
1/6 órákor Női Tábor ülése.

Julius 9-án, szerdán délután
6 órákor Női-nap.

Julius 10-én, csütörtökön
Szövetségi-nap.

H. ALTMANN ORTH. PENSIOJA

a miskolci rabbiság
follgyelete alatt

Görömböly-Tapolcán

Munkácsi-u 6. Telefon: 11.
Kényelmes szobák! Olcsó árak!
Esküvői megrendeléseket
elfogadunk.

Uj kézikocsit honnan végy? Bajnok-utca 34.

Mit hoz Önnek az 1947/48. év?

Hírnyves asztrológus, mindenre ki-
terjedő horoszkópját elkészíti pon-
tos születési dátum és 10 Ft be-
küldése ellenében, postán is Fogad-
 egész nap. ALBERTI ASZTROLÓ-
GUS, V., (Visegrádi) Kiss József-
17. ídex 8.

Órát, ékszer legolcsóbban Klein Lászlónál Dob-utca 19.

A pontos, megbízható

„DAVAJ“ BOY-vállalat

mindent ellát — (Ejtel-nappali)
Oránként 6 Ft

Király-utca 21. Telefon: 226-893

Üveges munkát vállalok

hatósági áron Szécsényi
VII., Lethlen Gábor-utca 7.
Jul. 12-27-ig zárva. T.: 224-288.

Gyermekek, nyugagy,
bicikli, roller
legolcsóbban VICÁ-nál
Nagyatádi Szabó-utca 50
Király-utca sarok.

Olvasson!

Tanuljon! Ismerje meg a zsidó kultúrát!

KARDOS LÁSZLÓ:

Héber Költők Antológiája 20 forint

Kapható könyvkereskedésekben!

SIRKŐ: Dunamenti Kőbányák RT.

Budapest, IV., Párisi-utca 3.

HIREK

— Izraelita vallásos felőrá a Radióban. Julius 8-án, kedden reggel 1/8 órakor izr. vallásos felőrá közvetít a Stúdió. Beszédet mond: dr. Rosenblum Manó rabbi. Ének: Löwy Károly pesti kántor. Az énekkart Fraknói Károly vezényli.

— Az Országos Magyar Zsidó Múzeum (VII., Dohány-u. 2.) a közönség számára nyitva július 5-től, szombattól vasárnap 10—1, csütörtökön 16—19, szombaton 11—1 óráig.

— A Pesti Izr. Hitközség gépípari középiskolájában felvételi kérés tanulókat július hó 4-ig adják be okmányait az iskola igazgatójánál és 9-én, szerdán d. e. 8 órakor jelentkeznek alkalmassági vizsgálatra az iskolában (XIV., Szent Domonkos-u. 10.) A felvételi vizsgálat három napig tart, a felvett tanulók július 16-án kezdik meg hat hélig tartó kötelező műhelygyakorlatukat. A felvételi vizsgálat díja 22 Ft.

— A Tarbut-iskola évről-évre ünnepélye. Vasárnap délelőtt szülők és gyermekek többszáz főre nem tömege jelent meg a Rabbiképző Intézet templomában, ahol a Tarbut-iskola tartotta tanévzáró ünnepét, amely után az intézet dísztermében műsor színpadon tartotta a szülőket. Különösen a Tarbut-iskola fiú és leány egyesülése aratott nagy sikert többszörműve héber dalok interpretálásával az énekkart Schwartz Mórid vezényelte. A Tarbut tanári kara részéről beszédet mondtak: dr. Spiegel Aladár, Koralek Livia és dr. Spiegel Tibor.

— Üzenet. Szülői Géza üzeni az érdeklődő olvasóknak, hogy a vegyes házasságokról és a párjavesztett zsidó nőkről szóló cikksorozatát időnkint folytatni fogja.

— A Szocialista-Cionisták (Ehud-Mupáj) Pártja legközelebbi összejövetelén (jul. 7-én d. u. 6 óra, Fürst S.-u. 21.b. Zsidó Kulturház) nagyvadású Herzl-Emlékünnepélyt rendez. Közreműködik: Klein Miklós budai rabbi és Karvaly László főkántor.

— Huszonöt éves házassági évforduló. Pollák Slavkó, a Pesti Izraelita Hitközség képviselőtestületi tagja és neje, szül. Zimmermann Aranka június 29-én tartották 25 éves házassági évfordulójukat a Csáky-utcai templomban.

— Eljegyzés. Grossmann Klárikát Petneházról eljegyezte Leicht Hermann Hajdunánás.

— A Mádi Orthodox Izraelita Szentegylet czennel ücsésésh. Winkler Leopold volt mádi főrabbi (levis morthe) minden volt tanítványát és minden érdeklődőt, hogy nevezett főrabbi halálának évfordulóját (Jahrzeit) július hó 6-án Mádón fogadják megemlékezni. A jelenlegi mádi főrabbi, Stern Zsuzmond szék székletű posztumum tarti előző este. Kérlek a mádi szamosabb megjelenést.

A „Zsidó Egység” Demokratikus Hitközségi Párt összejöveteleinek helye és időpontja:

Julius 3., csütörtök. Belvárosi körzet: Belvárosi-kávéház, Eskü-ut 5., (6 óra). VII. belső körzet: Rió-kávéház (Dohány- és Nyár-u. sarok, (6 óra). Magyar Színház-kávéház, Izabella-tér, (6 óra). IX. ker.: Ráday-u. 5. I. em., klubhelyiség, (6 óra). XIV. ker.: Corso-kávéház, Thököly- és Vörösmarty-ut sarok, (6 óra). VII. kül.: Abonyi-kávéház, Dózsa Gy. és Abonyi-u. sarok, (6 óra). XIII. ker.: Lenkei-vendéglő, Róbert K.-krt. 49/b, (6 óra).

Julius 7., hétfő. V. ker.: Tisztviselő gyűlés, Viktória-kávéház, Marx-tér, (6 óra). IX. ker.: Ferenc-krt., (6 óra). VI. ker.: Fészek-kávéház, Andrássy-ut 81., (6 óra). XIV. ker.: Nőnap, Jávorka Ádám-utca, templomépület.

Julius 8., kedd. V. ker.: Nőnap, Szt. István-krt. 1.

Julius 9., szerda. VII. belső: Royal kávéház, (6 óra). VI. ker.: Andrássy-ut 21. VIII. ker.: Baross-kávéház, József-krt és Baross-u. sarok, (6 óra). V. ker.: Ügyvédi értekezlet, Szt. István-krt. 1., (6 óra). VII. belső: Rió-kávéház, Dohány- és Nyár-utca sarok, (6 óra). Magyar Színház-kávéház, Izabella-tér, (6 óra). XIII. ker.: Leknei-vendéglő, Róbert K.-krt. 49/b, (6 óra). XIV. ker.: Corso-kávéház, Thököly- és Vörösmarty-ut sarok, (6 óra)

— Tankönyvatás az Országos Tanítóképző Intézetben. Junius 27-én emlékeztetés ünnepély színhelye volt a 90 esztendő zsidó tanítóképző. Azokat a fiatal tanítókat avatták, akik sikeresen megállították az elmúlt héten megtartott tanítóképző vizsgálatot. Hét férfi és két nő tanító kapott tanítói oklevelet, közöttük kettő kántortanítói diplomát is. A fiatal tanítókat a tanári testület jelenlétében a kultuszminisztérius által delegált világi és egyházi elnökök dr. Szemere Samu, dr. Kálmán Ödön és az intézet igazgatója, dr. Cseh Arnold avatták. Az immár felavatott, népművelő munka előtt álló ifjú tanítók nevében Barta Jenő köszönte meg az intézetnek, a tanári karnak és az avatóknak tanító, bátorító szerepetteljes intelmüket. Az avató ünnep a magyar és héber Himnussal végződött.

— A Munkaszolgálatosok Országos Antifasiszta Szövetsége Szarvasi Csoportja július 6-án, vasárnap délelőtt 11 órakor az Árpád-szálló dísztermében zászlóbontó nagygyűlést tart.

— A Budapesti Talmudegylet június 22-én tartotta 95. évi közgyűlését. Schwartz Sándor, az egylet elnöke a heti szakaszából idézett bibliai versek szellemes magyarázatával nyitotta

meg az ülést és vázolta az egyesület munkásságát és egyezsmind küzdelmeit. Rámutatott az örvendétes tényre, hogy templomunkban és tantermeinkben liktető zsidó élet, reggeltől késő estig tanulás és tanítás folyik. Az elhunyt tagjaink és alapítványozóink emlékére a Jahrzeit, Kadis és Mazkor beneficiumok pontosan megtartottak, melyekről a hozzátartozók mindenkor levélbéli értesítést kapnak. A jelentéshez dr. Fischer Benjámín főrabbi, dr. Burger Dénes, dr. Ungár Sándor, Radó Bernát és dr. Riegler Bernát szözlak hozzá nagy elismeréssel a Sasz Chevra működése iránt.

— A Budapesti V. ker. Izr. Nöegylet 36. évi rendes közgyűlésén Eichbaum Mórné elnöki beszédében vázolta az elmúlt év eseményeit. Az évi jelentés keretében beszámoltak a Nöegylet két mintaszerű intézményéről: a Csáky-u. 14. sz. alatti Szeretelothonról és a Sziget-u. 38. sz. alatti működő napközi otthonról. Az évi jelentés elfogadása után a közgyűlés immár harminchalodszor az alapító Eichbaum Mórné választotta meg egyhangú lelkesedéssel a Nöegylet elnökévé. Az egyesület tisztikarának és választmányának ki-gészítése, valamint több fel-szólalás után a közgyűlés véget ért.

A Budapesti Izr. Komagylet (IX., Lónyai-u. 15.)

pályázatot hirdet
Hitkari (inkasszáns, tagszerző) előmunkázó és törtéleltarásról állásra. A pályázó csakis konzervatív felfogású, vallásos életű orih. lehet. Utiköltséget csak a meghívottnak térítünk meg. Írásbeli pályázatok f. é. július hó 15-ig küldendők be.

Felhívás!

A Szarvasi Izraelita Hitközség Emlékü Bizottsága felkéri mindazokat, akiknek hozzátartozóit:

Szarvas, Békésszentandrás, Ócsöd és Kondoros-ról

elhurcolták és vissza nem tértek, azok neveit legkésőbb: Julius hó 31-ig közölni sziveskedjenek, hogy az emlékműbe való bevésséről idejében gondoskodhassunk.

Szarvasi Izraelita Hitközség Emlékü Bizottsága.

Értesítjük

Teichner Jakab és Busbaum Jenő hozzátartozóit, hogy vasárnap, július 6-án a csahalmi templomban 10 órakor leplezzük le a fentiek emléktábláját.

Pedikűr

speciális lábápolás
benőtt körmök
szakszerű, fájdalommentes kezelése,

díjtalan lábvizsgálat
Rences pediküremesternél
Cseugery-u. 84

Varrógépek

ipari és háztartási célra. Kőcsönzés, javítóműhely.

GYERMEKKOCSIK
nagy választékban, Bachrach, Dohány-u. 68. Tel.: 222-687.

Jó és olesó függönytartó

nagy választékban, minden színben Szecsényiné, Bethlen Gábor-u. 7. Tel. 224-288. Julius hó 12-27-ig zárva.

Nem bírom

az egyedüllétet megismerkednek hatvanon felüli intelligens urral, ki szintén nélkülöz egy megértő, jó élettársat. Vidéki is lehet. Ötvenkilenc éves csodarendű zsidó uriaszony, „Szép lakással” jelígre a kiadóba.

Csinos özvegy

uriaszony, szép háromszobás főbérleti lakással, szép jövedelemmel, keresi dolgozó, jómegjelenésű uriaszonyt ismerettségét házasság céljából. „Szép lakással” jelígre a kiadóba.

Encyclopaedia Judaica

jó állapotban levő, 10 kötetből álló sorozat, privátnak vagy intézményeknek megfelelő áron **eladó**.
„Könyvbarát” jelígre a kiadóba

SIRKÓ PFEIFER és HESZKI
Somogyi Béla-út 3/c.

— **Házasság.** Lóbl Béla szolnoki főkapitány és özv. dr. Solti Elemérné született Renner Mária június hó 15-én Szolnokon házasságot kötöttek.

— **A váci aut. orth. izr. Chevra Kadisa** előjárósága közli, hogy a váci gettóval elhurcolt deportáltak évfordulója (Jahrzeit) napja Tamuz hó 18., 19. és 20-án, illetve július hó 6., 7. és 8-án van. Azok, akik nem tudják megállapítani, hogy hozzátartozóik melyik transzporttal érkeztek Auschwitzba, azok Tamuz hó 20-án, illetve július hó 8-án tartanak évfordulót. Közli továbbá az előjáróság, hogy Tamuz hó 18-án, illetve július hó 6-án vasárnap, mártírjaink emlékére gyásznapot rendez. Délután 10 órakor gyászbeszédet mond Ráv Wolner budapesti rabbi.

Boldoggá tenném

kölésénös szeretet esetén feleségül venném, külföldre ur! Életem vívmány jószágait ur! család huszonnyolc (21) év közötti, közepmagas, intelligens, jólelkű, csinos, zenekedvelő lányt. „Fényképes válassz” jelígre a kiadóba.

Csinos

Önálló iparral rendelkező 37 éves varrónő rokonomat férjhez adnám szakmával rendelkező dolgozó urhoz. „Lehet vidéki is, 45-ig” a kiadóba.

FÉRJHEZ ADNAM 28 éves, csinos, intelligens hugomat, kinek Budapestről nem messze, saját dívaszátonja van, hozzáillő jobb férjhez. Levelet fényképpel „Önálló” jelígre a kiadóba.

Tisztviselő

ismeretségi hiányában pozícióját 45-55 évig uriember ismerettségét keresi. „Házasság céljából” jelígre a kiadóba.

Élettársat keresek

45-50 év körüli jóméglelős, intelligens, korrekt, agilis férfi számolyban. Főkénti telefonos lakással, önálló, komoly egzisztencián van. Magamra maradtam, szeretetre, megértésre, szolidaritásra vágyom. Önkritikával bíró, egzisztenciával rendelkező, a házasságot nem szándékos alapon tekintő komoly ur levelet kérem. „Nagyon rossz egyedül” jelígre Slater Hirdetőkörhöz, Weaselyi-u. 35.

EGYEDÜL maradt, több nyelven beszélő fiatalasszony 6 éves kislányával elhelyezkedne háztartás vezetésére, anyahelvettségnek, úszásban segítőkész, vagy bármilyen munkára. Választ „Videkre is megyek” jelígre e lap kiadóhivataltára kérek.

Schulz Jenő cég

Órás-ékszerész (órájavitás)
VII. Wesselenyi-u. 6., a régi házban
Gergely Miklós
aranyműves és ékszerész
TÉTEL: Tel.: 422-345. ELADÁSI

Az 1944. és 1945. év vértanúiról való megemlékezés időpontjai

Az Országos Iroda Beth Din-je közlemények:

Értesítjük hittestvéreinket, hogy a vértanúkról való kegyeletos megemlékezés időpontjának megállapítása céljából hétről-hétre az esedékes „Jahrzeit”-dátumokat az Uj Élet-ben közlő tesszük.

Elhalálozás 1944. és 1945. évben				Jahrzeit 1947-ben			
1944 július 7;	1945 június 27.	(Tamuz 18.)	péntek	július 4.			
1944 „ 8;	1945 „ 28.	(„ 17.)	szombat	5.			
1944 „ 9;	1945 „ 29.	(„ 18.)	vasárnap	6.			
1944 „ 10;	1945 „ 30.	(„ 19.)	hétfő	7.			
1944 „ 11;	1945 július 1.	(„ 20.)	kedd	8.			
1944 „ 12;	1945 „ 2.	(„ 21.)	szerda	9.			
1944 „ 13;	1945 „ 3.	(„ 22.)	csütörtök	10.			

Akik csak azt tudják, hogy hozzátartozójuk 1944 június 22. és július 20. között, illetőleg 1945 június 12. és július 10. között halt meg, azok ez évben július 17-én (Tamuz utolsó napján) tartják az évfordulót.

Társaságbeli lezárókétebb házasság.

közvetítő. Doktorné

Király-u. 67. I. 3. Telefon: 421-930

ÜGYVED özvegye, berendezett lakással, némi készpénzzel 50-60 éves

élettársat keres

„Harmónia” jelígre a kiadóba.

CSINOS, nagyon szép jövedelmű főtisztviselő, lakással, férjhezmenne. feltétlen intelligens, korrekt, jólelkű, egzisztenciával bíró ötvényes urhoz, akinél szintén „A szeretet a fontos” jelígre. Boroshoz, Andrassy-u. 54.

Nősülnék,

harminckét éves volt muszos kereskedő, jóvágyú, magas ember vagyok, olyan asszonyt vagy leányt keresek, aki teherautóval, vagy megtelező közpénzhozományával rendelkeznek és akinek nem esne nehezére az, hogy nekem segédtársam lenne az üzleti elfoglaltságomban. Ezeknélkül nagyon egyedül vagyok, szeretnék valakivel tartozni, „Isztván napi esküvő” jelígre a kiadóba.

43 EVES vezetőpozícióban lévő tisztviselő megismerkedne 30-35 éves özvegyasszonnyal **házasság céljából.**

Igényem egy jó házias, jóméglelős hölgy, akinek lakása és esetleg valami kis hozománya van, hogy önállósításához hozzá segítsen. Jelige: „Deportált” a kiadóba.

AMERIKAI utfelelem van.

28 éves, csinos, Musz. özvegye megismerkedne jóméglelős, negyvennél nem idősebb, internacionális szakmát tudó uriemberrel. Levelet „Kivándorlunk” jelígre Arató hirdetőbe, Erzsébet-krt. 14.

Valentin Sirkőüzem

Üzem és raktár: X., Sirkert-u. 29. (Uj köztemetőnél) szombaton zárva
Városi iroda: THÖKÖLY-UT 15. SZAM 1. EMELET 4. SZAM

Goldné

a zsidó urikörök legmegbízhatóbb házasságközvetítője!
VII. Alsóerdősor 9. földszint 2.
Ut telefonszáma: 221-349.

FŐDERLETI lakással, keresettel bíró 35 éves musz. özvegye férjhezmenne

hozzáillő komoly emberhez. „Élettárs 50-ig” jelígre a kiadóba.

NEGYVENNYOLC éves, csinos özvegy szép jövedelemmel, 3 szobás elegáns lakással megismerkedne házasság céljából ötvényen felül, jóméglelős, abszolút urral. „Denősülhet” jelígre a kiadóba.

45 éves,

önálló iparos keres korban hozzáillő hölgyet, kinek lakása és foglalkozása van. „Egyedül maradtam 1901” jelígre a kiadóba.

27 EVES önálló kereskedő hozományával **nősülné, esetleg benősülné**

Levelet csak priváttól. Válaszokat Cegléd Posterestante, „Komoly” jelígre kérem.

Benősülés

lehetőséges, főtvonnatban lévő titelenbe. 32 éves, magas, csinos leány vagyok. „Némi készpénzzel előnyben” jelígre a kiadóba.

37 EVES, csinosnak mondott asszony, 25.000 forint készpénzzel és lakással férjhezmenne 40 év körüli, jóméglelős, jólelkű, minden információt kibíró intellektuálhoz. „Mindent egymásért BO” jelígre Boros hirdetőbe, Andrassy-ut 54.

MECEVÉK
m ű k ö v e k,
márványok
nagy választékban

A zsinagóga naptára

Július 3, csütörtök: Tammuz 15, péntek: 16, szombat: 17, vasárnap: 18 (bőjnap), hétfő: 19, kedd: 2, szerda: 21, csütörtök: 22.

Szombaton, július 5-én **heti szidra: Bólok, háftóra: Michá V, 6-VI, 8.**

PESTI IMADÓK:

Ima- házak	Pén- tek		Szombat				Hétköz- nap	
	este	reggel	d. e.	d. n.	este	reggel	este	
Dohány	3/48	7/15	10/9	9/40	7/14	8/38		
Rumbach	8	7/10	9/40	7/14	8/38			
Bethlen	8	7/10	7/30	7	8			
Csáky	8	7/10	7/40	7	8			
Dózsa	8	7/10	7/40	7	8			
Nagyfuv.	8	8	7/40	7	8			
Páva	8	9	7	7	8			
Zugló	8	7/10	7/40	7	8			
Fiúvárv.	3/48	7/10	9/40	7	1/28			
Leányvárv.	3/48	7/10	9/40	7	1/28			

Péntek esti gyertyagyújtás:
8 óra 30 perckor.

Budai isztentiszteletek rendje:
Július 4., pénteken este 7 órakor; július 5., szombaton d. 8 1/11 órakor. A II. Torockó-u. 6/b. sz. alatti imaházban, szombaton reggel 8 1/9 órakor. **Istentiszteletek helye:** III., Zsigmond-utca 49., XI., Bocskay-ut 37., II., Torockó-ut 6/b. és péntek esténként II., Fő-u. 12. sz. alatt. — Pénteken, július 4-én este 7 órakor és szombaton, 5-én d. e. 8 1/11-kor a lágymányosi templomban (XI., Bocskay-ut 37.) **Schimmel, Miklós** kántor próbaéneklést végez.

— **Óbudai templom.** (III., Zichy-u. 9.) Imadók: péntek este: 7 óra 30 perckor, szombat délelőtt: 9 órakor.

ÖNÁLLÓ, vagyonos kereskedő vagyok.

feleséget keresek

28-ig, szerény igényű, szép és csinosat! „Hozomány nélkül is” jelígre a kiadóba.

Igen szegény

27 éves, intelligens és csinosnak mondott, internacionális szakmával rendelkezem. (Nyomdász.)

Férjhezmennek

jelígre Boros hirdetőbe, Andrassy-ut 54.

UJ ÉLET

A MAGYAR ZSIDÓSÁG LAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal
VII., Sip-u. 12. — Telefon: 423-930

Kiadótulajdonos:

A MAGYARORSZÁGI ISRAELITAE ORSZÁGOS IRODAJA

Felolós szerkesztő és felelős kiadó:

ROOZ REZSÓ

Beküldött kéziratokat nem örlünk meg a visszaküldésükre nem vállalkozunk.

Nyomatott a Globus nyomdai műterem körkorgópein.
Fel. nyomdavezető: Margittay Antal